

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Hat hóra 2 frt 50 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.
Előzetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyházasos petit-sor egyezri közlésért 7 kr
kétzerért 6 kr, többszörött 5 kr ártandó.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár
A nyiltérben:
minden négyházasos garmond sor díja 15 kr.
Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes d.j
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

25. 1895. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a folyó 1895. évre szóló III-ik osztályu kereseti, illetve illetéjüvel adókövetési lajstrom a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságától 8 napi közszemlére kitétel végett leérkezvén, az a városi adóhivatalban van folyó évi július hó 12-től 19-ig bezárólag közszemlére kitéve. Erről az adózó közönség azon figyelemzetéssel értesítetik, hogy a lajstrom a jelzett napokon a városi adóhivatalban hivatalos órák alatt megtekinthető s a netalán sérems kivetés elleni felebbezések ezen hivatalban 15 nap alatt benyújthatók.

Miután, pedig az 1895. évi összes egyenes adók kivetése már befejeztetven, az adófőkönyvekbe bevezetettek, most már az adótarozásoknak az adókönyvecskébe való előírása, van csak hátra.

Minél fogva az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. § a d) pontja rendelkezésének értelmében az adózók azon figyelemzetéssel hivatnak fel, miszerint adókönyvecskéiket folyó évi július havában, adótarozásnak előírása végett a városi adóhivatalnál annál bizonyosabban mutassák be mert megeshetik, hogy annak elmulasztása miatt egyik, vagy másik adófizető ugyan ezen hivatkozott törvény értelmében 1-5 frt-ig terjedhető pénzbírságban is elmarasztalhatatik.

Kelt Léván, 1895. évi július 12-én.

Tuschnay János, Komzsik Lajos,
h. ellenőr. h. pénztárnok.

A szellemi arisztokrácia.

Századunk műveltsége elismeréssel van az előjogok iránt mindamellett, hogy a szocialisztikus irányzat az egyenlőség elvét minden irányban diadalra vezetni igyekszik. Ezen előjogok mindenkor küzdöttek s győztek az ugynevezett tömegérzuletekben, a míg az egyenlőség általános emberi határai között az emelkedett lelki erények eszközeivel foglaltak karöltve állást s zárkózott köröket alkottak az elégedetlenek tulkapásai ellen. Az emberi lélek előretörő tehetsége állt élére a tömegnek s vezette jobbra. Így keletkeztek a kiváltságosak, kik nemcsak vérökkel, mert hisz ezt mindenki megtette, hanem

vezető tehetségekkel használtak a hazának, vitték előbbre jólétét, nagyságát. A születési előjogok ezen az alapon tiszteletre méltók, mert hisz az ily nevekből egy nemzet története szól, hol megörökítvük azok; az unokák azonban a nagy névre és kiváltságokra csak úgy és akkor méltók, ha tetteikkel azt kimutatják, ha tehetségekkel, buzgalmukkal, hazafisággal iparkodnak a nagy elődök nyomában járni.

A születési arisztokrácia rendszerint jó részben vagyoni arisztokrácia is Ott, hol a kettő együtt nem jár, ez utóbbi önállóan is előjogot küzdött ki magának.

A vagyon, mint a becsület munka eredménye, mint a tapasztalatok és szakértelem szerencsés gyümölcse, mely nem pusztán önös érdekeknek szolgál, de általa birtokosa a közérdeket vezérlők közé emelkedik, s a nemzetgazdasági tényezők emelésében országos szerepet játszik; midőn a hazai földből egy darab, ennek okos kezeléséből eredő haszon az egyént gazdaggá tesz s az ur e vagyoni jólétben más darab földnek s más százezer társának áldoz, s vagyoni mérlegével szelleme, jó szíve egyensúlyt tart, ez a vagyon-arisztokrácia az emberi nem előkelői között méltóan foglalhat helyet.

Az előjogokkal megajándékozottak között foglal helyet a hivatali arisztokrácia is, mely az államkormányzat élén hivatott, nemzete jólétén üdvös törvényekkel, hasznos politikával munkálkodik. A tehetség, mely hosszas tanulmányok, fáradságos buvárkodások után lép az országot vezetőik közé s bölcsességével igazgat, éles szemével meglát mindent, alkot, segít, ha kell, erős kezével sújtja, a ki izgat a rend és törvény ellen.

A ki nemzetét gazdagítja alkotásaival, annak neve egy országé, az egész nemzeté.

Ezen arisztokráciák keletkezését illetőleg az emberből kiindulva, azokat az ész és a jellem hozta létre. Mert bár-

mely alakzatát tekintve, az embert ezse és jelleme emelte rangra, vagyona, magas állásra. A születési arisztokrácia utolsó hajtása is örökös az ős nagy névben, a vagyon-arisztokrácia pedig már csak addig az, míg vagyona van, a hivatali arisztokrácia pedig már személyhez kötött, ennek neve, dicsősége át nem ruházható s a név megmarad nagy alkotójának s az igazságos érdem is.

Társadalmunk jó része még ma is, felfelé a fény és pompának hódolva hizeleg a születési arisztokráciának, sőt utánozni törekszik még eszközei hijával is, azok külső, sokszor negélyezett életrendét, mozdulatait. Ez korunk egyik legszomorubb betegsége, ez a ragályos nagyozás, mely ahová beférkőzött, pusztít — menthetlenül.

Ezen betegségben szenvednek azok is, kik nem a szellemnek és egyéni jellemeknek hódolnak meg, hanem a vagyon anyagának; s a tömeg általános tiszteletét nyeri a zseb s innét ered azon szomorú tapasztalás, hogy a hol pénz van, minden van, még becsület is!

Ezen tévesen felfogott arisztokrácia imádásnak, mint kórnak gyógyítására, a tudomány és szépművészetek által megszűrt műveltség kidomborítani igyekszik az egyént és jellemét, mint az előkelőség magvát, melyből születik, az emberi tökély, mint egyedüli ur a kiváltságok magaslatán.

Az ész tisztelete társadalmi hitvallás lett s az emberi szellem és erények nagyjait, mint előkelőségeket negyedik rendjét, a szellem arisztokráciává avatta.

A szellemi arisztokrácia: a tudás, az ész tökélye.

A szív és lelki érzelmek kincseinek birtoka. A legfőbb nemesség, mely Isten adománya, a legnagyobb gazdagság, mely eléggé meg nem becsülhető. Nem zárkózott, mint a születési arisztokrácia, hozzáférhető; nem csillog hibáival, — de nem is kérkedik erényeivel.

A szellemi nagyságnak jutott a legnehezebb feladat a kiváltságosak rendébe juthatni, mert a több erő mindig győzött a több értelem felett s a nyers erő bámulta s dicsősége megvetette a szerény ész megnyilatkozását s tekintve, hogy általában felületes társadalmunk legnagyobb hiúsága az, ha tudása megcségyenítettik, vagy tudatlansága elárulva lesz, azért az észről mindig félt s e szellemi nagyságot mintegy megvetőleg tekintette zsarnokának, ki fellelte ököl nélkül is diadalmaskodik; szóval, soha senki sem szeretett magánál okosabbat látni, s ma is sajnos, fent és lent, a városokban és vidéken, sok helyütt megvan ez a felfogás, mely aztán igen sok kellemetlenségnek, viszály helyzetnek szokott lenni szülője.

A szellemi fölény még nem hódított minden talajban, pedig ha van arisztokratizmus, a mely előtt kalapot emelhetünk, ugy a szellemi arisztokratizmus az, mert csak ennek birtokával érdemel jogosan hódolatot a születési, vagyon s hivatali arisztokrácia is. A szellem egyéni tulajdon s az emberi tökély magaslatára vezet, mert benne nemcsak az egyén, de az ember is tisztelve van, önmagunk pedig tiszteletet csak ugy várhatunk, ha másokat is megtisztelünk.

Alapjában minden ember csak az ész szolgálja lehet, amely nagyobb dicsőség, mint a lehetetlen göghöz és butasághoz érdekből, parazitaként, udvaronzul szegődni.

A szellemi arisztokráciát nem különbözteti meg korona, czim, méltóság, kincse nem anyag, pompája nem bibor és arany. Nagy tudása terhétől szerényen lehajtott fővel jár a tömegben, méltósága a fennkölt gondolkodás, kincse az ész és jellem, pompája a tudás és akarat. A legnemesebb származás, mely az égből a homlokra száll. Mindaddig, míg a közérzület a külsőségek által megvesztegetve, az emberek másoktól való függésükben is, az

TÁRCZA.

Mikor az ember völegény lesz
(Máson tapasztalt hisztória.)

Tyűh! — Még most is szakad le rólam az izzadás niagarája, mikor a tegnapi napra gondolok; hallhatóan vaczog a fogam és kilel a harmadnapos hideg, mint a német sógort, ha töltött káposztát eszik.

De ne tessék gondolni, hogy valami váltoóvás katasztrófája miatt lelkendezek itt; oh! nem. A dolog sokkal békésebb, de azért engem mégis kihoz a sodromból, felzavar, felháborít! Csak tessék képzelni! Addig kértem azt a mákvirágskriblerit, hogy „ne tegyen az újságba,“ míg tepnap reggel inasom mosolygó arczczal, gömbölyü pófával tolja elem az újság-lapot s elkezd vihogni, mint a cigány a veres nadrágra.

— Benne van urfi, benne van.

Hirtelen azt gondoltam, hogy legalább is a b. csabai népbank elikkasztott, de előkerült százezerei vannak benne, pedig dehogyanem e helyett ott volt ékes kurszív betűkkel kipréselve, hogy X. Y. kitünő munkatársunk stb. . . . eljegyezte a bájos stb. . . . urhölgyet.

Kingrottam az ágyból s mérgebem agyon csaptam egy háromkirályi napgyöngye legyet, hogy nem is nyikkant. Oh! ezek a petyka újságszerkesztők! Rögton elképzeltem ez újdonság keserves következményeit, melyek természetesen nem is maradtak el. Pedig menyi elővigyázattal éltem. A hivatalba nem is mentem a föuton, hanem csak ugy

suttyomban a zúgokon vonultam végig. Meg is érkeztem szerencsésen, épen akkor, mikor a hivatalszolga asztalomra tette a napi „strófot“, — melynek az a tulajdonsága van, hogy ha fel nem dolgoztatik, garmadába gyűl, mint az államadósság.

— Jó reggelt.

— Alászolgája. Adjon Isten a tekintetes urnak sok szerencsét, boldogságot. Engedje az Isten, a mi kegyelmes urunk stb. . . . stb. . . .

— Köszönöm János.

— János visszavonult; munkához fogok, azaz csak fognék, de hát az én Jani, Laczi, Zsiga, Sanyi pajtásaim is olvassák a helybeli lapot, s nem mulasztják el, hogy e nagy napon hő érzelmeiket ki ne fejezzék, mely jámbor szándék ténynyé emelése közben elteik az idő s elfogy egy félláda szivar.

Csupa szerencse tehát, ha ilyenkor az embert a hivatalfőnök hivatja. Így aztán lerázza Jani, Laczi, Zsiga, Sanyi barátait s megy.

Persze a hosszú folyosón még kezét szorit Franzlival, a gratuláló irodavezetővel, az öreg kiadóval s a tájtipák nagy mesterével, a lajstromozóval. Az előszobában megköszöni az elnöki szolgál „megemlékezését“ — s benyit. Egy pár szóval a hivatalos aktusnak vége s az ember köszön.

Visszajövet még üdvözölni kell egy vidéki kollegát, ki természetesen már értesült a „nagy“ dolog felől, s siet hódoló tiszteletének kifejezést adni. — Ekkorra aztán lesz 11 óra, az ember mehet sörözni. Éu is elmentem.

— Jean! egy „krigli“ sört!
— Igen is, méltóztassék! Egyuttal engedje meg a tek. ur, hogy e fontos napon stb. . . .

— Jól van, jól van, Jean. Köszönöm. És az áramlat már elvonult volna, hanem az én szemfüles Gábor barátom megsejtette, a gonosz! Mi a világos következtése? A minden asztaltól jövő szerencsekívánat, mely aztán kíséri az embert az asztalnál, az ebéd utáni kávénál stb. De hát tőröké a menyneknek országa!

Beesteledik s az ember nyugodtan sétál végig a piacon. Hál, Istennek, már mindenki gratulált! Pedig dehogyan gratulált! Az én viczczig szabóm is hátra van még. Már miért ne kérdené meg, hogy készítse-e a völegényi anczugot? S ha neki szabad ezt tenni, miért ne ajánlhatná az aranyműves „smukjait“, a kárpitos butorait? Hanem az ő szolgálatkésztségök izzasztó szer nekem. Bizony . . . bizony a keresztfeszítés kinjait éreztem, mire végig dölhettem páholyom veres bársony támláján, s rámosolyoghattam mindennapi szomszédnévre, arra a kis szöszke énekesnőre, ki valahányszor nem játszott a szinpadon, mindig játszott — velem. Egy leány, ki „játszott a legénynyel, mint macska szokott az egérrel.“

— Jó estét, Miczi kisasszony.

Miczi k. a. mord képpel fogadja.

Ah, ah! tán tán haragszik, szép angyalom? Hadd csókoljam meg kicsiny kezeit s mosolyogjon.

Kezei után nyulok, de ő visszavonja. Hm, eddig soha sem tette azt.

— Ugyan, uram, völegény uram, még meglátná menyasszonya! mit gondol?

Es Miczi nagysám nagy kegyesen elfordítja fejét Lám, lám! a kis hamis. No bizony. De hát nem busultam én azon. Füttyörészve mentem le a földszintre, üdvözölni az ismerős angyal arczókat. Hanem pechem volt. Erzsike, a bájos barnaság ép akkor ejtette le virágcsokrát, mikor köszöntem. Csak futólag fogadta. Gizela nagysám pedig annyira el volt mélyedve egy harmadrendü gavallér sületlenségéibe, hogy észre sem vett. Etelka, az angyal, ki mindig oly bizalmasan trécselt velem, főfájásról panaszkodott, s a pánoly háterébe vonult. Így aztán csak a mamával beszélhettem. Hanem az is olyan rosz kedvű volt, olyan fád, olyan unalmas

Hát haragusznak ezek, vagy mi! Hadd haragudjanak. Bánja a szösz! Mitsem gondoló kedélylyel döltem a falhoz, s hallgattam a végefelé közlő előadást. Bizony észre sem vettem, mikor vége volt. Még kimenetkor sem ébredtem volna fel az angol gondatlanságból, ha egy tenyeres-talpas menyecske reám nem mosolyog. Firos, mint a pünkösdi róza, s kövér, mint a töltött rucza. Es mosolyog! Hál istennek, legalább akadt egy nő, a ki reám mosolyog! Ugyan ki lehet?

— Te Guszti! nem ismered ezt a női Herculust?

Guszti ismerte. A fülembé sugá, nem a nevét, hanem a hivatalát. És én mentem

egyéni tulajdonok elbírálásánál nem merik függetleníteni véleményeiket, a szellemi előkelőségek tisztelete háttérbe szorul; pedig alapszabályként a társadalom nagy és igazságos, csak szellemben és jellemben nagy tagjai tiszteletében állhat fenn; valamint az ország erkölcsi ereje úgy lehet megingathatlan, ha kiváltságosai jellemben is erősek.

A szellemi nagyság győzelme előbb-utóbb biztos lesz.

Gyermek-nyomok a lélekben.

— Irta: CSEREI JÓZSEF. —

I.

A ritmus-érzék nevelése.

Mikor gyermekkorunkban este a játékból testben fáradtan, lélekben gazdagon hazatértünk, a családi tűzhely nagy hatalma, az otthon ültetett szerető melegével. Boldog ember, a ki a bimbófakadás korát szabaddan társai közt játszódva tölthette el, s kit odahaza a sirig kísérelő édesanyjai csók fogadott egész mennyországgal; teste, lelke, erkölcsi érzelmei megszilárdultak annak az élet nagy kötelességére.

Ha meg másnap szokás szerint újra megvirradott, akkor sem tettük öibe a kezünket. Pezsgő vérünk dehogyan hagyott nyugodni. Mintha be akartuk volna magunkat mutatni a világnak, hogy már mi is létezők és csordultig vagyunk az élet szerelmével. Arasznyi korunk nagy raktára volt az életkedvnek, egész embarral és richnesses, majd megszakadtunk a sok virág alatt, mint tavasszal a fa. Azért süvöltöttünk, rikogattunk, dohogtunk annyit, tanultuk legszebb emberi kiváltságunkat, a hangok ezerféle színvegyületét.

A gyermek minél többet csevegjen, mondották jó öregeink. De áldástalan gondolat is az, a gyermeket némaságra kárhoztatni. Hadd játszszzék a hangokkal, mint a patak a kavicsaival. Mióta ezen kérdés felett behatóbban gondolkodom, lassan az asszonyok fecsegésével is kibékülök. Ugyan milyen képe lenne a világnak, ha a mogorva atyától kellene a gyermeknek lesni a szót? Belőle már igazán harapófogóval kellene kihuzni.

Ha megessett, hogy egyik játékba beleuatunk, könnyű volt rajta tudni, másba kaptunk; kézen fogva egymást, körben forogtunk és tele torokkal daloltuk:

Kis káca fürdik fekete tóba,
Fiaához készül Lengyelországba.

A frissére meg ugyancsak jártuk a csárdást, párosával pedig:

megértettem, hogy miért haragusznak azok és miért mosolyog ez! Szapristi.

Ezer szerencse, hogy haza mehettem. Izgatottan ráztam meg a csengőt, s a talpam alatt égett a föld, míg inasom a zárt nyitotta. Már beléptem, midőn valaki megfogja a rokkomat. Ki az? Hátranézek. Hát a „Mózi“ a szenzál.

— Mit akar?

— Nem parancsol a tks ur egy pár száz forintot kölcsön.

Mózi volt az üzletvezetőm?

Elbámultam.

Most épen nem szükséges, Mózi. De hát honnét jön maga ilyen gondolatra?

Mózi megcsóválta a fejét.

— Hát csak magamtól. Olvastam, hogy házasodni tetszik.

Szép. Hát ki házasodik, annak szükséges a pénz. A Mózi találmánya nem rossz. Még akkor is nevettem, midőn elfújtam a petroleum-alkotmányt. Jól esett ez a kis humorisztikus valami a nap izgalmi után. Különbösen tán aludni sem tudtam volna. Így azonban 5 perc alatt már szunyokáltam.

De oh, fátum! sorsát nem kerüli el senki sem. Épen az álom deszka-hidján kezdtem dühögni, midőn egy goromba kéz hatalmasan veri meg az ablakot. Felugrottam.

— Ki az?

— Én vagyok.

— Én, én? hiszen én is én vagyok! Te remtette.

— Én, a távirtdaszolga. Egy távirat.

Kinyitottam az ablakot, feltöröm a táviratot s olvasom:

„Bruder! Olvastam a veled történt szerencsétlenséget. Adjon az ég türelmet és vigasztalást! Jami, a doktor.“

Vigyen el az ördög! Egész éjszaka nem aludtam.

Mon-Ostar.

Adjon Isten lassu esőt,
Mossa össze mind a kettőt.
Szita-szita péntek,
Siralom esütörtök
Dob szerda.

A tánc a versitmusnak prototípusa; a költeménynek lengő ütemeit ikertestvéréről, a táncról fotografálta le valamely könnyen lebénuló fiatalos képzelet, mikor a teremtés ihlete megkapta.

De hogy szó ne érje a ház elejét, azt is ide írom, hogy a sok játszi lengés mellett a lezkeről sem feledkeztünk meg; persze hogy könyv nélkül jobban ment, s a kis öcsike, az aranyos, versenyt futta velünk, talán még jobban, mint mi, pedig még a tintalevest sem ismerte, mint a süldő fogoly a puskapor szagát. Ha emlékező tehetőségem esütörtököt nem mond, valahogy így kezdődött az a keresztek közé rekesztett fiziko-biológiai lecke: J a j, de m e l e g v a n, a h ő - s é g s z i n - t e f u l - l a s z t, m á r i z - z a - d u n k i s. A földrajzot meg azon kezdtük, hogy: Arad, Bécs, Buda, Czegléd, Csanád, Debreczen, Esztergom, stb. Így ment ez néha egy órán keresztül. Ki is szolt az öreg ur akár hány-szor az ablakon, hogy már elég lesz! Pedig azt csak mi tudtuk, hogy mikor elég. Ez volt a prózai olvasmány. Az ész-tétikai képzést sportjainkból kifolyólag nagyon is kézzel fogható volt azon kezdeni, hogy:

Hajdanában Kadi Klára
Kacsintgatván egy almára,

Magán olvasmányul melegen ajánlották a Flóri könyvét:

A kis leány varr és köt,

Kötőt is kap ötet,

A fiú fúr, faragesál,

Sípót, furuglyát csinál:

A falakra nem firkál.

Igy fejlődött ki bennünk a még kellően meg nem értett morális szentenciákkal párhuzamosan a ritmus-érzék; azok az ütemes lengések de úgy beszállásolták magukat lelkünkbe, hogy ott örökös lakásra találtak. Így tanulhatta az az ógörög pásztorfiu is az isteni harmóniát, mikor nyája mellett a tenger szikla partján ült és tekintetével a végtelenbe elmerülve egy sejtelmes világnak érezte dallamát lelkében, valahányszor a hullámok törvényszerű csapkodásának zenéjét (rhythmos) hallotta az alatta elnyuló köpartok falain. A nagy természetrel való titkos beszélgetés gazdag tökére nevelte fel a görög nemzetnek szellemi képességeit: kincseiből a biblián kívül legtöbbit hagyott örökségként az emberi nemre.

Hosszu megfigyelés után arra a fanyar tapasztalatra jutottam, a melyet — nem

Az elítelt.

(Folytatás.)

I.

„Ez lehetetlen,“ mondá a fejedelem.

— Igen ez úgy van, én nem voltam sohasem gróf.

„Igen, én is bizonyíthatom,“ mondá a jószágigazgató, hogy nem Lorándi ivadék.

„Mit szól ehhez titkár ur, kérdé a fejedelem? Mit? A dolog nagyon egyszerű, ilyen tévedés előfordulhatott; engedjük szabadon, örökségét pedig vegye át az állam, annak ugyanis mindig szüksége van pénzre.

— A dolog tisztán áll előttem, mondá a fejedelem. Lorándi grófot ezrede elítéltette, saját örjáraátval fogságba kísértette, de a gróf megvesztegette kísértetét s a helyett, hogy a gyilkos került volna a börtönbe, egy ártatlan embert taszították örök kárhozatra.

— Igen, a legsötétebb pokolra taszítottak. Szegény öreg szülőim és mátkám elmaradtak tőlem, ki tudja mi történt azóta velök, bizonyára már rég ott porladnak a fekete földben!

— Jól van tehát, ime halljad az ítéletet: te a gróf helyett kiszenvetted, most légy kárpótolva; miután néhai Lorándi grófnának örököse nincs, vedd birtokodba az uradalmat és annak jövedelmét, intézkedni fogok, hogy törvényes birtokának ismerjenek el. Ha tehát ezen ítéletemmel meg van elégedve, akkor éljen boldogul Baroti ur!

Baroti Kálmán mélyen meghajtá magát és távozott.

— Akar ön jószágigazgatóm maradni?

— Igen, uram.

— Ha igen, akkor siessen kastélyomba és tegye meg az előkészületeket fogadtatásomra nézve.

II.

Baroti még az nap elindult s két napi postafogat váltással megérkezett Indalba szülőihez.

Szegény öregek, hogy megvénültek, 15 évi folytonos gyász ugyancsak megviselte

mint laudator temporis acti — ki is nyilvánított, hogy a mai kor fiatalága feltűnően ritmustalan. A legegyszerűbb ész-tétikai fogalmak, a hosszú és rövid éles határvonalai iránt sincs kellő respektussal, főleg a vegyes ajku vidékeken; a kádencia törvénye elmosódik lelkében, és bizony, bizony olyan, mint a fel nem hangolt lant-idő. Ime a fennebb rajzolt gyermekversikék hiánya, a klasszikus versformák és a szónoklatlan fogyatékos tanításának eredménye középiskoláinkban! A mi pedig a forma-érzést, az ünnepies beszédmódot, a takarosabb mondatalkotást, a numerust könnyen megértetné az epigonokkal s nem állanának velük olyan éles hadilábon még a felsőbb osztályokban is: az alaki képzés a sikernek felét biztosítja.

Nekünk mindent tanulnunk kell; velünk született ideáink nincsenek, még csak egy nyaláb ösztönkészléttel sem rontunk ebbe az árnyékvilágba, mint az állatok, zsenge korunkban pedig mindent csak játszva tanulhatunk. Ezen játék közben a gyermek csep lelkébe olyan igazságok impregnálódnak, a melyekkel sokszor egész életére beéri. Olyan ez a fogékony lélekre ejtett benyomás, mint ha az erőteljes fiatal fa kérget karcoltuk volna meg, hogy hovatovább mind jobban kiforjra magát. De az is igaz, hogy ezek az utcai gyermekversikék is már innen onnan leszorulnak a napirendről; maholnap csak gyűjteményekben fogják mutogatni, mint az antidiluvialis mamut csontokat.

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának folyó hó 9 én az alispán elnöke alatt tartott ülésében a közigazgatási ágak folyó év június haváról beterjesztett alispáni jelentés szerint a vármegye pénztárába befolyt: utadóban 1122 frt 51 kr. a hátralék 106963 frt 98 kr betegápolási pótdobban 417 frt 93 kr a hátralék 18959 frt 77 kr, katonabeszá-lásolási pótdobban a hátralék 1218 frt 71 kr.

Állategészségügy. Az alispán bejelenté, hogy Mészáros Győző tb. megyei és Körmöczbánya városi állatorvos, Körmöczbánya város székhelyű, állami állatorvossá nevezetett ki, így tehát a vármegye területén 3 állami állatorvos van alkalmazásban.

A ragados tüdőlob miatt a vármegye területén jelenleg még Ebedecz és Mogyoró-mály községek szarvasmarha állományai vannak zár alá helyezve. Nyitra és Zólyomvármegye területét a földművelésügyi miniszter a zárlatból kivonta, minek folytán ezen két vár-

őket — gondolá magában Kálmán, midőn szürkület tájban a szegényes házikó ablakán betekintett.

Mikor belépett az ajtón és szerencsés jó estét kívánt, öreg szülői nem ismertek rá, inkább gondoltak a halálra, mint arra, hogy az elveszetteknek vélt fiu megkerüljön. Csak a hang, a beszéd sajátsága kelt fel figyelmeket. Képzelték mekkora volt a meglepetés, midőn Kálmánt felismerték! Könnyben ázott valamennyi arc, kar karba, ajk ajakra röpült.

— Hol van Mari, a jegyesem, él e még?

— Él bizony, örökösen sirt, még most sem ment férjhez.

— Ha hü maradt hozzám, én is hü leszek, holnap a beregi kastély urnójévé teszem. Azután elment Mariékhoz.

A siralmas jelenet ismétlődött, az örömkönyvek patak gyanánt folytak, hogyne, 15 évi kinszenvedés megérdemelt néhány percnyi valódi boldogságot. Mint Henri megjelenése Cornevilleben, akkora feltűnést keltett Kálmán hazaérkezése, egész mondkör keletkezett eltűnéséről, könnyű volt tehát azt személyesen s a királytól nyert eklatáns bizonyítékkal eloszlatni.

Néhány hét múlva megtartották a menyegzőt és Baroti Kálmán nejevel és öreg szülőivel elutazott az örökség átvételére.

A jószágigazgató ünnepélyes fogadást rendezett, a cselédség és falusiakat bemutató, a kik mindnyájan örültek annak, hogy nem a gonosztevő gyilkost, hanem azt a ki érette ártatlanul szenvedett üdvözölheték parancsolójuk gyanánt.

Nem sokára eljött az ősz. Egy délután kiment a jószágigazgató a mezőre, hogy a munkások után nézzen. Utja a falu fölötti erdő alatt vezetett el. A mint az erdő szélén elgondolkodva halad, egyszerre csak ismerős hang szólítja nevén. Köiülnéz, s a mint betekint az erdőbe, egy lovag ruhába öltözött férfit lát meg, néhány lépésre tőle pej lova legelészett.

megye területéről a szarvasmarha folyó év július hó 1-től kezdve a belföldi forgalomba bevihető és vármegyénk területére is behozható.

Az ebedeczi fertőzésről gyanus szarvasmarhák kisajátítását illetőleg jelenti az alispán, hogy a pozsonyi kerületi állami állategészségügyi felügyelő a helyszínére a földművelésügyi miniszter által kiküldetvén, ott június hó végén tényleg eljárt s a még kisajátítandó marhák számba vette, azonban az állattulajdonosokkal a kisajátításra nézve az egyességet meg nem kötötte, mert az árakat túl magasaknak találta, kilátásba helyezte, hogy a legeltetési engedélyt kifogja eszközölni, és ha ott hat hét alatt újabb megbetegedési eset elő nem fordul és ezen idő alatt az állami kisajátítás el nem rendelhetnék és végleg be nem fejeztetnék, az ott még fenn maradt szarvasmarhák zár alóli feloldását véleményezni, illetve kieszközölni fogja.

A jelenleg csaknem az ország egész területén uralgó sertésvész, vármegyénk területén eddig csupán Léván lett megállapítva, a sertésorbánc azonban igen elterjedt és annak számos sertés eseti áldozatul. — Veszettség és lépfene is előfordult némely községben.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a folyó évről vizsgákon meggyőződött, hogy nemcsak a magyar nyelv tanítását illetőleg, de az általános tanítás körében is haladás észlelhető. — Évről évre szaporodik azon iskolák száma, melyekben a magyar nyelv nem csupán, mint egyes tantárgy szerepel, vagy pedig, hogy némely könnyebb, sikeres nyelvképzőknek elismert tantárgyak, mint a számtan és földrajz s esetleg a történelem, hanem valamennyi tantárgy az első osztálytól kezdve kizárólag magyar nyelven tanítanak. E tekintetben első sorban kiemeli az állami iskolákat és ezek közül különösen az ar. maróthi állami leányiskolát és ezek mellett a vichnyeiti és nagy-ugróci vegyes állami iskolákat.

A felekezeti iskolák közül kiemeli a hizéri, némethi, csaradi, kistapolcsányi, gesztői, zsitvai, verebélyi, zsitva-ujfalusi, thaszári, füssi és oszlányi róm. kath. a fakővezekényi ág. ev. iskolákat.

A sikeres tanításért Sárkik Károly vichnye-peszerényi és Traska János fakővezekényi tanítók egyenként 50-50 frt jutalomban részesültek.

Verebély nagyközség képviselő testülete egy megfelelő óvodának létesítése céljából az építkezésre 7000 frtot és megfelelő telket ajánlott fel.

Klobusiczky János országgyűlési képviselő ismert emberbaráti szeretetéből kifolyólag azon ajánlatát, hogy a kiválsalmonak mindenben megfelelő óvodát fog felállítani, a miniszter elfogadta, erős a kilátás arra, hogy ezen óvoda még ez év őszén rendeltetésének át fog adatni.

Vége bejelenti, hogy Mária Therezia főhercegnő öfensége a Kis-tapolcsány község részére annak idején kilátásba helyezett óvodát még a folyó év folyamán létesítendő,

— Mit kívánsz tőlem jó ember?

— Hát nem ismersz vén tolvaj, én vagyok a te urad Lorándi gróf, kit gyermekkoromban kezeiden hordozál.

— Távoz tőlem te gonosztevő, nem ismerlek többé, te gyilkos valál, a ki egy ártatlan fiatal embernek nyitád mag a börtön ajtóját, melyen neked kellett volna örökre lesétálni.

— Hol voltál eddig?

— Orosz hadi szolgálatban állottam, most haza jöttem, épen szorult anyagi viszonyok közt vagyok; aztán értesültem, hogy megkegyelmeztek.

— Pusztulj innen.

— Hallgass számár; azt a szép örökséget csak nem hagyom itt, ez mind az enyém a mi itt van, mind mind!

— Csak lehetett volna, — a fejedelmi kegy Baroti Kálmánt, a ki érette 15 évig szenvedett, helyezte a birtokba.

— Hah, a hitvány! Te öreg, te tudod, hogy én vagyok az igazi örökös, segíts vissza javaimba, gazdagon megfoglak ám ajándékozni.

— Égbekiáltó vétek volna, ha jelenlegi uram ellen cselekedném!

— Te vén ravasz! Elfelejtéd, hogy mennyi jót tetted veled szülőim, itt szedt össze magad, itt hízta meg! Ez hát a köszönet. Mindjárt beléd mártom ezt a kardot.

— Vigyáz uram, a közelben erős legényeim vannak, elfogatlak és kerékbe töretlek.

— Jól van, megyek igazságot keresni, el még a nemesi jog, s vannak barátaim is, aztán várj csak vén tolvaj, meglátod te az ördögöt.

A jószágigazgató gyors léptekkel távozott és este elbeszélte a történeteket urának.

— Itt van még a jó madár?

— Már nem lesz megtalálható, azt mondta, hogy megy a fejedelemhez igazságot keresni.

Folytatás a mellékleten.

egyéni tulajdonok elbírálásánál nem merik függetlenül véleményeiket, a szellemi előkelőségek tisztelete háttérbe szorult; pedig alapjában művelt társadalom nagy és igazságos, csak szellemben és jellemében nagy tagjai tiszteletben állhat fenn; valamint az ország erkölcsi ereje úgy lehet megingathatlan, ha kiváltságosai jellemében is erősek.

A szellemi nagyság győzelme előbb-utóbb biztos lesz.

Gyermek-nyomok a lélekben.

— Irta: CSEREI JÓZSEF. —

I.

A ritmus-érzék nevelése.

Mikor gyermekkorunkban este a játékból testben fáradtan, lélekben gazdagon haza tértünk, a családi tűzhely nagy hatalma, az otthon ölelt át szerető melegével. Boldog ember, a ki a bimbófakadás korát a szabadban társai közt játszódva tölthette el, s kit odahaza a sirig kísérelő édesanyjai csók fogadott egész mennyországgal; teste, lelke, erkölcsi érzelmei megszilárdultak annak az élet nagy kötelességére.

Ha meg másnap szokás szerint újra megvirradott, akkor sem tettük öbe a kezünket. Pezsgő vérünk dehogyan hagyott nyugodni. Mintha be akartuk volna magunkat mutatni a világnak, hogy már mi is létezőnk és csordultig vagyunk az élet szerelmével. Arasznyi korunk nagy raktára volt az életkedvnek, egész embarras és richnesses, majd megszakadtunk a sok virág alatt, mint tavasszal a fa. Azért süvöltöttünk, rikogtunk, dohogtunk annyit, tanultuk legszebb emberi kiváltságunkat, a hangok ezerféle színvegyületét.

A gyermek minél többet csevegjen, mondották jó őrgeink. De áldástalan gondolat is az, a gyermeket némaságra kárhoztatni. Hadd játszsék a hangokkal, mint a patak a kavicsaival. Mióta ezen kérdés felett behatóbban gondolkodom, lassan az asszonyok fecsegésével is kibékülök. Ugyan milyen képe lenne a világnak, ha a mogorva atyától kellene a gyermeknek lenni a szót? Belőle már igazán harapófogóval kellene kihuzni.

Ha megessék, hogy egyik játékba beleuatunk, könnyű volt rajta tudni, másba kaptunk; kézen fogva egymást, körben forogtunk és tele torokkal daloltuk:

Kis káca fűdik fekete tóba,
Fiához készül Lengyelországba.

A frissére meg ugyancsak jártuk a csárdást, párosával pedig:

megérttem, hogy miért haragusznak azok és miért mosolyog ez! Szapristi.

Ezer szerencse, hogy haza mehettem. Izgatottan ráztam meg a csengőt, s a talpam alatt égett a föld, míg inasom a zárt nyitotta. Már beléptem, midőn valaki megfogja a rokkomat. Ki az? Hátránézek. Hát a „Mózi” a szenzál.

— Mit akar?

— Nem parancsol a tks ur egy pár száz forintot kölcsön.

Mózi volt az üzletvezetőm?

Elbámultam.

Most épen nem szükséges, Mózi. De hát honnét jön maga ilyen gondolatra?

Mózi megcsóválta a fejét.

— Hát csak magamtól. Olvastam, hogy házasodni tetszik.

Szép. Hát ki házasodik, annak szükséges a pénz. A Mózi találmánya nem rossz. Még akkor is nevettem, midőn elfújtam a petroleum-alkotmányt. Jól esett ez a kis humorisztikus valami a nap izgalmi után. Különbten tán aludni sem tudtam volna. Így azonban 5 perc alatt már szunyokáltam.

De oh, fátum! sorsát nem kerüli el senki sem. Épen az álom deszka-hidján kezdtem dühögni, midőn egy goromba kéz hatalmasan veri meg az ablakot. Felugrottam.

— Ki az?

— Én vagyok.

— Én, én? hiszen én is én vagyok! Te remtette.

— Én, a távirtdaszolga. Egy távirat.

Kinyitottam az ablakot, feltöröm a táviratot s olvasom:

„Bruder! Olvastam a veled történt szerencsétlenséget. Adjon az ég türelmet és vigasztalást! Jani, a doktor.”

Vigyén el az ördög! Egész éjszaka nem aludtam.

Mon-Ostar.

Adjon Isten lassu esőt,
Mossa össze mind a kettőt.
Száta-száta péntek,
Siralom csütörtök
Dob szerda.

A tánc a versitmusnak prototipje; a költeménynek lengő ütemeit ikertestvéréről, a táncról fotografálta le valamely könnyen lebénó fiatalos képzelet, mikor a teremtés ihlete megkapta.

De hogy szó ne érje a ház elejét, azt is ide irom, hogy a sok játszi lengés mellett a lezckéről sem feledkeztünk meg; persze hogy könyv nélkül jobban ment, s a kis ücsike, az aranyos, versenyt futja velünk, talán még jobban, mint mi, pedig még a tintalevest sem ismerte, mint a süldő fogoly a puskapor szagát. Ha emlékező tehetőségem csütörtököt nem mond, valahogy így kezdődött az a keresztek közé rekesztett fiziko-biológiai lezcke: Jaj, de meleg van, a hő-ség szin-te ful-laszt, már iz-za-dunk is. A földrajzot meg azon kezdtük, hogy: Arad, Bécs, Buda, Czegléd, Csanád, Debreczen, Esztergom, stb. Így ment ez néha egy órán keresztül. Ki is szólt az öreg ur akár hány-szor az ablakon, hogy már elég lesz! Pedig azt csak mi tudtuk, hogy mikor elég. Ez volt a prózai olvasmány. Az ész-tétikai képzést sportjainkból kifolyólag nagyon is kézzel fogható volt azon kezdeni, hogy:

Hajdanában Kandi Klára
Kaesingátván egy almára,

Magán olvasmányul melegen ajánlották a Flóri könyvét:

A kis leány varr és köt,
Kötöttit is kap ötöt,
A fiú fúr, faragesál,
Sípót, furuglyát csinál:
A falakra nem firkál.

Igy fejlődött ki bennünk a még kellően meg nem értett morális szentenciákkal párhuzamosan a ritmus-érzék; azok az ütemes lengések de úgy beszállásolták magukat lelkünkbe, hogy ott örökös lakásra találtak. Így tanulhatta az az ögörög pásztorfiú is az isteni harmóniát, mikor nyája mellett a tenger szikla partján ült és tekintetével a végtelenbe elmerülve egy sejtelmes világnak érezte dallamát lelkében, valahányszor a hullámok törvényszerű csapkodásának zenéjét (rhythmos) hallotta az alatta elnyúló köpartok falain. A nagy természetrel való titkos beszélgetés gazdag tökére nevelte fel a görög nemzetnek szellemi képességeit: kincseiből a biblián kívül legtöbbet hagyott örökségképen az emberi nemre.

Hosszu megfigyelés után arra a fanyar tapasztalatra jutottam, a melyet — nem

Az elítélt.

(Folytatás.)

I.

„Ez lehetetlen,“ mondá a fejedelem.

— Igen ez úgy van, én nem voltam sohasem gróf.

„Igen, én is bizonyíthatom,“ mondá a jószágigazgató, hogy nem Lorándi ivadék.

„Mit szól ehhez titkár ur, kérdé a fejedelem? Mit? A dolog nagyon egyszerű, ilyen tévedés előfordulhatott; engedjük szabadon, örökségét pedig vegye át az állam, annak ugyanis mindig szüksége van pénzre.

— A dolog tisztán áll előttem, mondá a fejedelem. Lorándi gróft ezrede elítéltette, saját örjáraival fogságba kísértette, de a gróf megvesztegette kísértetét s a helyett, hogy a gyilkos került volna a börtönbe, egy ártatlan embert taszítottak örök kárhozatra.

— Igen, a legsötétebb pokolra taszítottak. Szegény öreg szülőim és mátkám elmaradtak tőlem, ki tudja mi történt azóta velök, bizonyára már rég ott porladnak a fekete földben!

— Jól van tehát, ime halljad az ítéletet: te a gróf helyett kiszenvetél, most légy kárpótolva; miután néhai Lorándi grófnénak örököse nincs, vedd birtokodba az uradalmat és annak jövedelmét, intézkedni fogok, hogy törvényes birtokodnak ismerjenek el. Ha tehát ezen ítélettel meg van elégedve, akkor éljen boldogul Baroti ur!

Baroti Kálmán mélyen meghajtá magát és távozott.

— Akar ön jószágigazgatóm maradni?

— Igen, uram.

— Ha igen, akkor siessen kastélyomba és tegye meg az előkészületeket fogadtatásomra nézve.

II.

Baroti még az nap elindult s két napi postafogat váltással megérkezett Indalba szülőihez.

Szegény öregek, hogy megvénültek, 15 évi folytonos gyász ugyancsak megviselte

mint laudator temporis acti — ki is nyilvánított, hogy a mai kor fiatalosága feltűnően ritmustalan. A legegyszerűbb ész-tétikai fogalmak, a hosszú és rövid éles határvonalai iránt sincs kellő respektussal, főleg a vegyes ajku vidékeken; a kádencia törvénye elmosódik lelkében, és bizony, bizony olyan, mint a fel nem hangolt lant-idég. Ime a fennebb rajzolt gyermekversikék hiánya, a klasszikus versformák és a szónoklattan fogyatékos tanításának eredménye középiskoláinkban! A mi pedig a forma-érzést, az ünnepies beszédmódot, a takarosabb mondatalkotást, a numerust könnyen megértetné az epigonokkal s nem állanának velük olyan éles hadilábon még a felsőbb osztályokban is: az alaki képzés a sikernek felét biztosítja.

Nekünk mindent tanulnunk kell; velünk született ideáink nincsenek, még csak egy nyaláb ösztönkészllettel sem rontunk ebbe az árnyékvilágba, mint az állatok, zsenge korunkban pedig mindent csak játszva tanulhatunk. Ezen játék közben a gyermek csep lelkébe olyan igazságok impregnálódnak, a melyekkel sokszor egész életére beéri. Olyan ez a fogékony lélekre ejtett benyomás, mint ha az erőteljes fiatal fa kérget karcoltuk volna meg, hogy hovatovább mind jobban kiforrja magát. De az is igaz, hogy ezek az utcai gyermekversikék is már innen onnan leszorultak a napi-rendről; maholnap csak gyűjteményekben fogják mutogatni, mint az antidiluvialis mamut csontokat.

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának folyó hó 9 én az alispán elnöke alatt tartott ülésében a közigazgatási ágak folyó év június haváról beterjesztett alispáni jelentés szerint a vármegye pénztárába befolyt: utadóban 1122 frt 51 kr. a hátralék 106963 frt 98 kr betegápolási pótdobban 417 frt 93 kr a hátralék 18959 frt 77 kr, katonabeszá-lásolási pótdobban a hátralék 1218 frt 71 kr.

Állategészségügy. Az alispán bejeienti, hogy Mészáros Győző tb. megyei és Kör-möczbánya városi állatorvos, Körmöczbánya város székelyhelyi, állami állatorvossá nevez-tetett ki, így tehát a vármegye területén 3 állami állatorvos van alkalmazásban.

A ragadós tüdőbaj miatt a vármegye területén jelenleg még Ebedecz és Megyoro-mály községek szarvasmarha állományai vannak zár alá helyezve. Nyitra és Zólyomvármegye területét a földmívelésügyi miniszter a zárlatból kivonta, minek folytán ezen két vár-

őket — gondolá magában Kálmán, midőn szürkület tájban a szegényes házikó ablakán betekintett.

Mikor belépett az ajtón és szerencsés jó estét kívánt, öreg szülői nem ismertek rá, inkább gondoltak a halálra, mint arra, hogy az elveszítettnek vélt fiu megkerüljön. Csak a hang, a beszéd sajátsága kelté fel figyel-müket. Képzelték mekkora volt a megle-petés, midőn Kálmánt felismerték! Kön-yben ázott valamennyi arc, kar karba, ajk ajakra röpiült.

— Hol van Mari, a jegyesem, él e még?

— Él bizony, örökösen sirt, még most sem ment férjhez.

— Ha hű maradt hozzám, én is hű leszek, holnap a beregi kastély urnójévé teszem. Azután elment Mariékhoz.

A siralmas jelenet ismétlődött, az öröm-könyvek patak gyanánt folytak, hogyne, 15 évi kinszenvedés megérdemelt néhány percnyi valódi boldogságot. Mint Henri megjelenése Cornevilleben, akkora feltűnést keltett Kál-mán hazaérkezése, egész mondkör kelet-kezett elűnéséről, könnyű volt tehát azt személyesen s a királytól nyert eklatáns bizonyítékkal eloszlatni.

Néhány hét múlva megtartották a me-nyegzöt és Baroti Kálmán nejevel és öreg szülőivel elutazott az örökség átvételére.

A jószágigazgató ünnepélyes fogadást rendezett, a cselédség és falusiakat bemutató, a kik mindnyájan örültek annak, hogy nem a gonosztevő gyilkost, hanem azt a ki érte-tlenül szenvedett üdvözölhették parancsolójuk gyanánt.

Nem sokára eljött az ősz. Egy délután kiment a jószágigazgató a mezőre, hogy a munkások után nézzen. Utja a falu fölötti erdő alatt vezetett el. A miut az erdő szé-lén elgondolkodva halad, egyszerre csak ismerős hang szólítja nevén. Kőrülnéz, s a mint betekint az erdőbe, egy lovag ruhába öltözött férfit lát meg, néhány lépésre tőle pej lova legelészett.

megye területéről a szarvasmarha folyó év július hó 1-től kezdve a belföldi forgalom-ba bevihető és vármegyénk területére is be-hozható.

Az ebedeczi fertőzésről gyanus szarvas-marhák kisajátítását illetőleg jelenti az alispán, hogy a pozsonyi kerületi állami állat-egészségügyi felügyelő a helyszínére a föld-mívelésügyi miniszter által kiküldetvén, ott június hó végén tényleg eljárt s a még kisa-játított marhákat számba vette, azonban az állattulajdonosokkal a kisajátításra nézve az egyességet meg nem kötötte, mert az árakat túl magasnak találta, kilátásba he-lyezte, hogy a legeltetési engedélyt kifogja eszközölni, és ha ott hat hét alatt újabb megbetegedési eset elő nem fordul és ezen idő alatt az állami kisajátítás el nem ren-deltetnék és végleg be nem fejeztetnék, az ott még fenn maradt szarvasmarhák zár alóli feloldását véleményezni, illetve kieszközölni fogja.

A jelenleg csaknem az ország egész területén uralgó sertésvész, vármegyénk te-rületén eddig csupán Léván lett megállá-pítva, a sertésorbánc azonban igen elter-jedt és annak számos sertés esett áldozatul. — Veszettség és lépfene is előfordult né-mely községben.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a fe-folyt évről vizsgákon meggyőződött, hogy nemcsak a magyar nyelv tanítását illetőleg, de az általános tanítás körében is haladás ész-lelhető. — Évről évre szaporodik azon iskolák száma, melyekben a magyar nyelv nem csupán, mint egyes tantárgy szerepel, vagy pedig, hogy némely könnyebb, sikeres nyelvképzőknek el-ismert tantárgyak, mint a számtan és földrajz s esetleg a történelem, hanem valamennyi tantárgy az első osztálytól kezdve kizárólag magyar nyelven tanítatik. E tekintetben első sorban kiemeli az állami iskolákat és ezek közül különösen az ar. maróthi állami leányiskolát és ezek mellett a vichnyeiti és nagy-ugrócei vegyes állami iskolákat.

A felekezeti iskolák közül kiemeli a hizéri, némethi, csáradai, kistapolcsányi, gesz-tőcei, zsitvai, verebélyi, zsitva-ujfalusi, tha-szári, füssi és oszlányi róm. kath. a faköve-zekényi ág. ev. iskolákat.

A sikeres tanításért Sárkány Károly vichnye-peszerényi és Traska János fakövezekényi tanítók egyenként 50-50 frt jutalomban részesültek.

Verebély nagyközség képviselő testülete egy megfelelő óvodának létesítése céljából az építkezésre 7000 frtot és megfelelő telket ajánlott fel.

Klobusiczky János országgyűlési képvise-lő ismert emberbaráti szeretetéből kifolyó azon ajánlatát, hogy a kívánalomnak min-denben megfelelő óvodát fog felállítani, a miniszter elfogadta, erős a kilátás arra, hogy ezen óvoda még ez év őszén rendeltetésének át fog adatni.

Végre bejelenti, hogy Mária Theresia főhercegnő öfensége a Kis-tapolcsány község részére annak idején kilátásba helyezett óvo-dát még a folyó év folyamán létesítendő,

— Mit kívánsz tőlem jó ember?

— Hát nem ismersz vén tolvaj, én va-gyok a te urad Lorándi gróf, kit gyermek-koromban kezeiden hordozál.

— Távoz tőlem te gonosztevő, nem ismerlek többé, te gyilkos valál, a ki egy ártatlan fiatal embernek nyitád mag a börtön ajtaját, melyen neked kellett volna örökre leszálni.

— Hol voltál eddig?

— Orosz hadi szolgálatban állottam, most haza jöttem, épen szorult anyagi viszonyok közt vagyok; aztán értesültem, hogy meg-kegyelmeztek.

— Pusztulj innen.

— Hallgass számár; azt a szép örök-séget csak nem hagyom itt, ez mind az enyém a mi itt van, mind mind!

— Csak lehetett volna, — a fejedelmi kegy Baroti Kálmánt, a ki éretted 15 évig szenvedett, helyezte a birtokba.

— Hah, a hitvány! Te öreg, te tudod, hogy én vagyok az igazi örökös, segíts vissza javaimba, gazdagon megfoglak ám aján-dékozni.

— Égbekiáltó vétek volna, ha jelenlegi uram ellen cselekedném!

— Te vén ravasz! Elfelejtéd, hogy mennyi jót tetted veled szülőim, itt szed-ted össze magad, itt hízta meg! Ez hát a köszönet. Mindjárt beléd mártom ezt a kardot.

— Vigyáz uram, a közelben erős legé-nyeim vannak, elfogatlak és kerékbe töretek.

— Jól van, megyek igazságot keresni, él még a nemesi jog, s vannak barátaim is, aztán várj csak vén tolvaj, meglátod te az ördögöt.

A jószágigazgató gyors léptekkel távo-zott és este elbeszélte a történeteket urának.

— Itt van még a jó madár?

— Már nem lesz megtalálható, azt mon-dotta, hogy megy a fejedelemhez igazságot keresni.

Folytatás a mellékleten.

söt ezen kívül a leány tanköteleseknek oktatásáról is gondoskodandó, két leányiskola szervezése iránt is intézkedni méltóztatott. Az építkezés azonnal kezdetét veendő, mi-helyt az építkezési tervek a tanfelügyelő által jelzett irányban kilesznek igazítva, a mi rövid idő alatt meg fog történni. Ez esetben Kis-Tapolcsányban a jelenleg alkalmazásban levő 2 tanító mellett, kik a fiu tankötelesek oktatását látják el, 2 leányosztály illetőleg 2 tanítónő és egy óvoda, illetőleg 2 óvónői állás rendeztetik.

Dr. Benkő Lajos vármegyei főorvos jelenté, hogy a közegészségi állapot a mult havinál kedvezőbb volt. A fertőző kórok terjedése ellen az óvrendszabályok mindenütt foganatosítva lettek. Trachoma a szentkereszti járásban 242, az oszlányi járásban 165, ar-maróthi járásban 13, Kunosvágásán 15, Léván 1 állott hatósági ellenőrzés és orvosi gyógykezelés alatt.

Orvos rendőri hulla boncolatok: Garam-Lőkön Kosztolányi Mátyás 23 éves szerepcsényi születésű löki lakos hulláján, ki aznap a kutba ugrott és benne fult. Verebélyen Paulik Imre verebélyi lakos 5 éves Imre gyű fia hulláján, a ki egy vizzel telt vályogvető gödörből halva húzatott ki.

A pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt egyenes adóban 70675 frt 74 kr, hadmentességi díjban 160 frt 17 kr. Ezen eredményt összehasonlítva az előző hasonló időszakának bevételeivel a levonás ez évben az egyenes adóknál jobb 7196 frt 90¹/₂ kr, a hadmentességi díjnál kisebb 354 frt 75 kr. — E. t.

Budapest, 1895. július 12-én.

— Időjárás. — Főváros és falu. — Látnivalók. — Készülődés a milleniumra. — Szocialista ellenséges gyűlések. — Nők az egyetemen. — Nagylelkű alapítvány. —

Felfordult világ volt a mult héten. A hét elején szeles, zimankós idő járt, akárcsak ősz derekán, a vége már belenyult a kánikulai melegbe és keresett tette a zöldet. De hát nem is csoda. Sok helyen valóságos téli vihar dühöngött. Temesvármegye egyes vidékén hó is esett. Azok, kik már a falukon nyaralnak, tudom, százszor is visszakivánczoltak ebbe a sokszor megsufolt poros fővárosba, mely bizony még mindig ér annyit, mint akármelyik fürdő. Söt van egy különös tulajdonsága is ennek a fővárosnak, hogy a legtöbb vidéki ember nyáron keresi fel, ép akkor, mikor törzslakói idehagyják.

Az aszfalt, a magas paloták közé szorult, melyekről már annyi sok rosszat beszéltek, hogy el is hiszszük. Pedig alapjában véve mindaz semmi a falusi poros ország és viczinális utakhoz képest, melyeket a mult heti eső sártengerre változtatott s mely a forróságban csakhamar porfördővé válik. S talán ebből a körülményből is lehet magyarázni a vidékiek tömeges látogatását.

Az idén is látni lehet azokat az egészséges vidéki arczokat az utcákon. Pedig ép most van a legkevesebb látni való. A nyári szinkörök, városliget és muzeum a

láttnivalók. Készülünk a millenium megünneplésére s ezért még mindig nagy a rendtelenség nálunk. A vámháztér az Andrássy-ut és Dunapart egy része el van zárva. A vámháztéren az új hidat építik, mely csak igen lassan halad előre, mivel a budai oldalon nagy sziklára akadtak. Az Andrássy-uton a földalatti villamvasutat építik, mely gyorsabban halad. A nagy köruton és a Dunaparton a csatornázást csinálják. Szóval a legszebb helyek ki vannak véve a forgalomból. Ezért a látogatók is inkább Budát és a városligetet keresik fel. Itt már javában folyik a kiállítási épületek emelése; több pavillon már el is készült. Ezekkel csak elkészülnek a milleniumra, de sem az új országház, sem a lipótvárosi bazilika nem készül el. Az idegenek csak félig végzett műveket fognak látni, melyeknek teljes bevégezéséhez még több év kell.

Arra is több esztendő kellett, míg a magyar munkások egy része belátta, hogy bizony a szocialisták által hirdett tanok legkevésbé sem védik a munkás érdekeit. S ez az elharapózott kozmopolitikus tan már sok vizálykodás és egyenetlenség szülője volt s általában minden bajnak kuforrása. Vasárnap, mint rendesen, számos gyűlést tartottak az iparosok és munkások. S ezek legtöbbje ez alkalommal először határozottan állást foglalt a szocializmussal szemben s mint nemzetellenes is a magyar munkásokra nézve közgazdaságilag is káros törekvéseket elítélte. Tervezik, hogy még ez év folyamán nagyobb iparos kongresszust hívnak egybe, melyen a szocializmus ellensúlyozásának tervét fogják megállapítani.

Az egyetemi tanács szintén igen fontos határozatban állapodott meg. És az, hogy ezentul nők is látogathatják az egyetemet, de csupán az orvosi és bölcsészeti karokat. Az egyetemi tanácsnak ezentul nők is látogathatják az egyetemet, de csupán az orvosi és bölcsészeti karokat. Az egyetemi tanácsnak ez a határozata annál nagyobb feltűnést keltett, mert csak nem rég mondotta ki a gyógyszerész egyesület, hogy a nőknek orvosi és gyógyszerészeti pályára bocsátása nem kívánatos. Az alma materben tehát nem csak polgárok, hanem polgárnők is lesznek. Örülnek is ennek a Bukovay Absentiások. De legalább a magyar nő, ha tudományos képzettséget óhajt elnyerni, nem kell külföldre mennie.

A külföldi egyetemeket csak azok látogassák, kik itthon végeztek tanulmányaikat s tudományos kutatás céljából külföldre mennek. Semsey Andor is ily célból tett nagyobb alapítványt a héten. A nagylelkű mecenás évenként három fiatal tudósra két-két ezer forintot adományoz, hogy tudományos ismereteiket gyarapíthassák külföldi tudományos intézetek látogatása által. Az Eötvös József kollegium könyvtárának alapja javára is 5000 frtot adományozott. A kegyes adományozó ezen alapítványai nem az elsők, s talán nem is utolsók.

A nemes lelkű emberbarát nevét szeretettel említi a tanuló ifjúság.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **A lévai dalárda** folyó hó 6-án rendezett második nyári mulatsága ugyerkölcsileg, mint anyagilag sikerült. A szépen feldisített táncsteremben ott láttuk városunk és vidéke szépeit, kiknek mulattatásáról a számos tánczos gondoskodott. A négyeseket mintegy husz pár tánczolta. A foztelen mulatságnak csak a hajnal beszürodő sugarai vetettek véget.

— **Új kamarások.** Ő felsége a király Liphay Guidó és Aurél bars megyei földbirtokosokat es. és kir. kamarásokká nevezte ki.

— **Primicziák.** A mult napokban városunknak három szülőtte tartotta első szent miséjét és pedig Turcsin Antal és Szabó János esztergomi főgyházmegyei végzett hittanhalgatók Esztergomban, Takács István kapuczinusrendi szerzetes Pozsonyban.

— **Áthelyezés.** Sembery Géza, pest vidéki kir. törvényszéki betétszerkesztési szakdíjnokot a m. kir. igazságügyminiszter az egri kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Színházi műsor.** Hétfőn A z új honpolgár (Goldstein Számi). Kedden Fedóra másodsor. Szerdán Suhancz operette. Csütörtökön Szókimondó a szonyás (Madame Sansgéné). Pénteken nem lesz előadás. Szombaton itt először Kis Alamuszi, új operette. Vasárnap Hortobágyi virtus, népszimnű. A Szókimondó asszonyág czimszerepét Rónay Karola játssza, kinek ez legjobb alakítása. Rónay a társulat legkiválóbb erője s a meny nyire őt ismerjük, bizonyára rendkívül ritka műélvezetre van kilátásunk.

— **A házalás ügyében,** melynek rendezését mi is több ízben sürgettük, Bolgár Endre Hontvármegye alispánja 6805.1895. szám alatt a közönséghez igen érdekes figyelmeztetést bocsátott ki. Különösen óvakodásra inti a közönséget a házról-házra járó ismeretlen ügynököktől, kik már sok embernek érzékeny anyagi károkat okoztak és költséges perekbe bonyolították. Leggyakrabban előfordul a gazdasági gépugynökök és a biztosítási ügynökök házalása. Ez utóbbiak között említi az országos magyar kölcsönös biztosító szövözetkezett ügynökeit, kik számos

visszaélést követtek el. Ezért megtiltja, hogy a községi előjárók az ily ügynököknek a legesekélyebb szolgálatot is tegyenek, s felkéri a fözsolgábirakat, hogy szigoruan felügyeljék, mikép az ügynökök toladokásától a közönség lehetőleg megóvassék. Fözleg pedig a kölcsönös biztosító szövözetkezettől óv mindenkit, minthogy azok szervezete gyakorlatilag kipróbálva nincsen s a tapasztalás is igazolta, hogy ott a nagyon kis díj-fizetés mellett többször annyi pótfizetést kell teljesíteni.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Plavosin Arkád Ujbánya városi helyettes pénztári ellenőrt a lévai pénzügyigazgatóshoz végleges minőségű számgyakornokká nevezte ki.

— **Az új bankjegyek.** A magyar delegációnak Bécsben idözó tagjai megtekintették a napokban az osztrák-magyar bank helyiségeit, mely alkalommal bemutaták nekik a tervezett új bankjegyek mintáit. Mindenekelőtt az 1000 koronáról, 500 koronáról, 100 koronáról és 50 koronáról szóló új bankjegyek előállítását tervezik. A kisebb jegyekre vonatkozó tervezetek egyelőre nem vétetnek munkába. Az 1000 koronás bankjegyek ép oly nagyra vannak tervezve, mint a mostani 1000 frtos jegyek, a kisebb értékek lényegesen kisebbek, minek következtében már nagyságuk által is könnyen megkülönböztethetők. Az 50 koronás jegyek valamivel keskenyebbek és alig hosszabbak, mint a mostani 10 frtos jegy. A bank a mostani kék réznyomást könnynyomdai barna felülnyomással megtartani szándékozik, mivel a folytonos kísérletek, a melyek magában a bankban tétetnek, bebizonyították, hogy ezek a jegyek még a fényképezés segítségével sem utánozhatók, mert a fényképezés a két szint a heliogravírozásra sem képes visszaadni. Az 1000 koronás jegyek mindkét oldalon ülő női alakokat tüntet föl. Az egyik Magyarországot, a másik Ausztriát jelképezi és a nagy sarkon az ezres számokban látható. Az 500 koronás jegyek két szélén egy-egy medailonba foglalva egy szép női fej látható, a szemléltől jobbra levő egy a magyar, a balra levő egy az osztrák koronára emlékeztető diadémmal. A 100 koronások ugyanazon fejeket, a német szövegű oldal felső szélé közepén a szöke női fejek, a magyar szövegű oldal felső szélé közepén a fekete női fejet tüntetnek fel. Az 50 koronás jegyeken hasonlóképp, mint az 1000 koronás jegyeken, a jegy mindkét oldalán egy-egy ülő női alak látható. A jegyeket kísérletként különböző színárnyalatban állítottak elő, különben sem a rajz, sem a színárnyalat nincs megállapítva.

— **Mennyibe kerül a hadsereg?** Az osztrák-magyar haderő költsége a két honvédséggel együtt ez évben mindössze 180,496,328 forint, míg az egész hadsereg békeleltársama 23,445 tiszt, 330,807 legény, 59,916 ló, és 1048 ágyu. Németország 498,540,909 frt költséggel 24,590 tisztet, 558,180 legényt, 96,844 lovat és 2340 ágyut tart, míg Franciaország 433,599,787 frt költséggel 28,555 tisztet, 532,540 legényt, 141,059 lovat és 2890 ágyut tart. Az osztrák magyar monarchia lakosságát 41'8, Németországét 49'6 és Franciaországét 38'4 millióval számítva, a haderő költsége fejenként nálunk 4311, Németországban 10,051 frt és Franciaországban 11,016 frt.

— **Állatok vasuti raktározása.** A földmivelségi m. k. miniszter 19699.III. b. szám alatt kelt rendeletével az egy vasuti kocsi rakható szarvasmarhák száma tekintetében a kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelte el: 1. A vasuti rakodóknál alkalmazott szakértő állatorvosok arra kötelezettek, hogy az elszállításra szánt és általában megvizsgált állatok hizási állapotát és természetét a vonatkozó marhaleveleken a miniszteri kimutatásban használt kifejezésekkel jelöljék meg. 2. Ezek alapján tartozik a rakodóknál közreműködő vasuti közeg az illető kocsi rakható állatok számát meghatározni. A mennyiben a berakandó állatok teste hosszabb volna a kocsi szélességénél, a megállapított állatok száma kocsi-ként egygyel csökkentendő. 3. Ha egyes vasuti intézetek különleges berendezései szarvasmarha szállító vasuti kocsikat szándékoznak forgalomba hozni, azok tervei a megrakás megengedhető mérvének megállapítása végett a miniszteriumhoz bemutatandók lesznek. — Ezen rendelet f. évi július hó 1-én lépett hatályba.

— **Szigoru rendelet a bábáknak.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter legközelebb szigoru rendeletet bocsátott ki s küldött a hatóságokhoz, melyben szigoru büntetés, esetleg az oklevél elvonásának terhe alatt megtiltja a bábáknak, hogy ezután halottak körül mosás, öltöztetés stb. féle foglalkozást teljesítsenek, vagy pedig bármiféle hentes üzletbe vágó munkát végezzenek. E rendelet kibocsátására az ily esetekből kifolyó egészségügyi káros következmények indították a minisztert.

— **Az egyforintos államjegyek bevonása,** mint a függő államadósság ellenőrzésére kiküldött orsz. bizottság legutóbbi ülésén konstátálta, rohamosan halad előre. Ugyanis az 1 frtos államjegyekből, melyekből m. évi június 24-én, mint az 1894: 24. t. czikk életbelépésének napján 57,883.361 frt még forgalomban volt, ez évi június végéig bevonatott és mint törlesztett leiratott

54,920.767 frt, ellenben még forgalomban maradt 2,962.594 frt. A függő államadósságból 1, 5 és 50 frtos államjegyekben még 198,414.648 forint nincs törlesztve.

— **Rövid hírek. — Gyermekgyilkosok.** Londonban ugyanazon negyedben, hol mult éveben Jack a hasfelmetsző gyilkolta az asszonyokat, több gyermeket szörnyű kínzással meggyilkoltak. A gyilkos ismeretlen. — **Összeesküvés a czár ellen** Moszkvában egy jól szervezett összeesküvést fedeztek fel, mely a czár meggyilkolására irányult. A rendőrfőnököt a czár ezért 10.000 rubellel jutalmazta meg. — **Hó júliusban.** Temesvárott a mult szombaton esővel vegyes hó hullott, mely azonban csak néhány perczig tartott. — **Ezerkétszáz jelölt.** A palermói közegtanácsosi állásokra nem kevesebb, mint 1200 jelöltet állítottak. A szabók, kocsisok, mészárosok stb. mindnyájan külön választási bizottsággal bírnak. — **A Vezuv** tűzhányóhely ismét háborog és hatalmas láva folyam ömlik ki belőle. Az idegenek nagy számmal özönlenek Nápolyba, hogy a kitörést lássák.

— **Testgyógyászati műintézet. Keleti J. czég,** Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17., az eddigelé sérvkötők és betegápolási eszközök készítésére létező gyarán kívül egy nagyszabású, a modern technikának teljesen megfelelő műhelyt nyitott, **Budapest, IV., Régi posta utca 4. szám földszint,** melyben orvossebészeti aczélárak, testgyógyászati készülékek, Hessing-rendszerű elismert műderékfűzők, nyújtó- és járógépek, valamint minden e szakmába vágó aczélárak stb. készítettnek. Szenvedők, kiknek ily készülékekre szükségük van, felkérhetnek, sziveskedjenek fenti cégtől költséglelőirányzatot vagy képes árjegyzéket kérni. Üzleti elv: Szigoru pontos kiszolgálás, legjutányosabb árak.

APRÓSÁGOK.
— Rovatvezető Zuhany. —

Méltó felelet. — Ejnye te gőzengúz! — rivallt rá a csizmadia iusára, hát a töltött káposztának csak a béliését eszed meg, a köpenyegét meg ott hagyod?

Ott hát, májztram! vágja vissza az inasgyerek, mert jóra való ló nem szokta megenni az a brakos tarisznyát.

Messzelátók. — Két góbé vitatkozik, hogy melyikük lát messzebb? — Nézze csak, ott, szól az egyik, — a torony hegyén, a csillag legfelső ágán egy szunyog ül.

Az ám! veti utána a másik. Látom, de én meg többet is látok, az a szunyog éppen most ásít és lyukas az egyik foga.

Szinészet.

Vasárnap július 7-én mutatta be színtársulatát Egri Kálmán szinigazgató, Jakab Ödönnek „Galambodi Sándor” czimű népszimnűvében. A társulat a F. M. K. E. protekciója alatt áll, a mint azt a lévai járási választmány is közölte. Sajnos azonban, hogy e protekció (!) daczára ez a valóban pártolásra-méltó társulat az egész első héten át üres ház előtt játszott.

Az első bemutató előadás igazolta Egri társulatáról előzőleg táplált véleményünket. Jeles erők, jó és összevágó előadás mind oly tulajdonságok, melyek biztosítják a társulat jó hírnevét. Galambodi Sándor egyike a parasztdramáknak, melyekben ép oly mértékben hat a tragikum, mint akármely modern tragédiában, Galambodi Sándor (Egri Kálmán) távol hazájától kutat és egy gonosz cimborájával, Kádár Tamással (B. Polgár Béla) Agoston Pál (Krémér) birtokán s itt társa beztatására, daczára annak, hogy odahaza felesége van, legénynek adja ki magát s elcsábítja Agoston leányát, Katiczát, (Bera Rózsa). Mikor hazamegy ivásnak adja magát, folyton sülyed. Katicza utána jó, Galambodi felesége, Agnes (Rónay Karola) is meg tudja a valót s e miatt a Küküllőbe öli magát. Sándor ekkor tudja meg, hogy csak feleségét szerette igazán s minthogy minden rosszra Kádár csábította, előbb azt, azután magát lövi agyon. A dráma nem békít ki a költői igazságszolgáltatással, de azért nagy hatása. Egri kitiünően játszotta a székely kutasót. Magas baritonja kellemes csengésű s érczes. Játéka kifejező és plasztikus. — Rónay Karola, a társulat tragikája, a jeles művésznök gardájából való. A szivhez tud szólni, az érzelmek hullámzásainak biztosan eltalálja jellemző színeit. Mimikája tökéletes. Bera Rózsa eleme inkább a vigjáték, de azért itt is megállta helyét. B. Polgár Béla, régi ismerősünk; egyike a legjobb komikusoknak. A részeges kutasót ügyesen személyesítette. Jók voltak még: Krémér Sándor (Agoston Pál), Daróczyné (özü. Feketéné) és Kecskeméthy (Lina.)

Kedden Sárdou jeles szimnűvét, a „Fedórát” láttuk. Az a csekély közönség, mely jelen volt, valóban ritka műélvezetben részesült. Ki kell emelnünk Rónai Karola (Fedora) játékát, mely elementár s erővel hatott. Minden jelenetét, szerepének minden sorát csodálatraméltó természetességgel domborította ki. A publikum zajos ovációban is részesítette a kiváló művésznőt. Krémér Sándor (Ipanoff) intelligens színész; rutinnal játszott. Főérdeme, hogy nem túloz, mégis mindent kifejez. Bethleni (de Sier) szintén jól játszott s ügyesen is mozog a színpadon, szerepét azonban nem egészen tudta. Egri

(Cyril) rövid szerepében új oldalról mutatta be magát a csak saját előnyére. Makó Erzs (Dimitri) kedves kis apród volt.

Szerdán „A madarász” operett került színre megint kis közönség előtt, mely igen jellemző városunk művészetét. Az előadás becsületére vált a szereplőknek. Bera Rózsa (Mária fejedelemné) mint Marcsa és mint választó fejedelemné is egyaránt kedves volt. Énekéről elismeréssel szólhatunk. Beke Lilla (Postás Milka) szintén régi ismerősünk; ügyesen forgolódik a színpadon, éneke lágy és a felsőbb regiszterekben is tiszta csengésű. Daróczyné (Adelaida) jól alakította a szerelmes matronát. B. Polgár Béla (Csörzs) elemében volt; komikumuk derült hangulatot keltezt, sőt megköcskázott extemporalizálás is talált. Egri (Ádám) játéka és éneke általános tetszésben részesült. Krémer Sándor (Kacsó) és Olmosi (Laczkó) is ügyesen aknázták ki komikus helyzetüket.

Csütörtökön Ernst és Raoul Toché vígjátéka, helyesebben bohózata a „Mongodín ur felesége” került színre. B. Polgár Béla (Mongodin) valóban remekelt. A közönség több ízben zajosn kihívta. Daróczyné (Rosalie) szintén ügyesen játszotta szerepét. Makó Erzs (Lucienne) kedvesen és rutinnal játszott s játéka még nagyobb hatást fog elérni, ha a helyeket, hol neki mondani valója nincs, néma játékkal ügyesen kitölti. Beke Lilla (Monteplát) szerepét ügyesen tolmácsolta; vigyázni kell azonban, hogy a komoly jelenetekben komoly tudjon maradni, mert kissé furcsán veszi ki magát nevére szavalni komoly darabot. Olmosi (Fougerolles) szintén a jobbak egyike volt, valamint Szabó Lajos (Savinieu) is.

Tegnap a „királyfogást” láttuk, melyről jövő számunkban.

Gukker.

Közgazdaság.

„The Gresham” életbiztosítótársaság Londonban. E társulat 46. évi jelentése, mely az 1894. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1895. évi április 7-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1894-ik évben 9233 kötvény 78,736.000 korona tőkeösszege lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 20,134,473-55 fillére rugtak mely összegben a korona 3.246,109 48 fillért tevő első évi díjak befoglaltaknak. A kamatszámra mérlege a lefolyt üzleti évben korona 5 185,194.58 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 25.319,668-13 fillérré emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10.045,965.94 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és egyes biztosításokra korona 2.006 340-83 fillért, visszavásárlásokra 1.331,648.02 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalkapok a lefolyt üzleti évben korona 6.974,567.50 fillérral gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1894. december 31-én korona 138.416,475-63 fillére rugtak. Tőkebefektetések: korona 738.543,02 fillér angol állami papirokban, korona 395,581-25 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben. korona 25 897,993.23

fillér idegen államok értékpapiraiban korona 6.203,650-94 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 56 068,964-48 fillér vasuti és egyéb kölesönkötvényekben, kor. 18.287,406-14 fillér a társaság ingatlanai (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi hazai) korona 6.590,663-75 fillér jelzálogokban és korona 24.233,673-82 fillér különböző értékekben.

Közönség köréből.

I.

Köszönet nyilváníás.

S ó s Karolina urnó a lévai járásbírórság útján 100 drb szivart adományozott az árvaháznak. Annak elárúsításaként 8 frt folyt be az egyet pénztárába. Az adományért a távollevő pénztáros helyett, egyetünk nevében kedves köteleességgel mondok köszönetet.

Léván, 1895. július 7.

Kriek Jenő
növegyleti titkár.

II.

Nyílt levél a „Bars” tek. Szerkesztő-ségehez.

Becses lapja 27. számának „Különfélék” rovatában közölve van, hogy „Nagy-Salló mezővárosában megtartatni szokott hetivásárokat az alispán rendelet útján betiltotta.”

Mint hogy e rövid közlemény azon czélból lett a nagy közönség elé bocsátva, hogy Nagy-Salló s vidéke érdekeltségét hetivásárunktól elidegenítse, megfélemlítse, kötelelességemnek tartom ama közleményt a maga értékére szállítani, azon reményben, hogy a tek. Szerkesztő ur helyreigazító soraimmal becses lapjában tért nyitni szives leend.

Tény, hogy az alispáni hivatalból folyó évi és hó 6-án a következő rendeletet kaptuk: „Léva város tanácsa mult évi szeptember 10-én 4497. sz. a. bejelentvén, hogy Nagy-Sallóban hetivásárokat tartatnak, anélkül, hogy arra a község joggal bírna, Nagy-Salló község meghallgatása után Nagy-Salló község közönségét a hetivásárokat tartásától ezennel eltiltom.

Hogy ez alispáni rendelet téves információ alapszik és így semmis; kitűnik abból, hogy Nagy-Sallónak hetivásár tartatási jogát 50 éves joggyakorlat s királyi adománylevél biztosítja. Erre vonatkozó jogos igazainkat különben más helyen fejtjük ki bővebben. Itt csak annak kijelentésére szoritkozom, a mi bennünket fájdalmasan érint, hogy t. i. amaz alispáni rendelet Léva város tanácsának inspirálásából született? És ugyan miért? Van abból Lévának haszna vagy kára, ha Sallóban hetivásár tartatik vagy nem tartatik? Hiszen Salló és vidéke, ha Sallóban nem értékesítheti gabonáját Érsekújvárhoz szállítja azt és nem Lévába.

Mire való hát épen most, mikor Léva oly nagy czélokot tűzött maga elé, ez a kicsinyes féltékenykedés s a kedélyek czélzatos felizgatása?

Hát nem volt még elég az a keserű labdac, melyet a garamvölgyi vasút létesítése alkalmával Léva Sallóval elnyellett? Békén tűrtünk s nem rekrimáltunk, mert szívünkön feküdt Léva virágzása. De már kogy királyi adománylevelével alapján 50 év

óta gyakorlatba veit hetivásár-tartási jogunktól Léva elűtni akarjon, azt nem engedhetjük s nem tűrjük.

Végül még csak annyit, hogy miután egy alispáni rendelet egy királyi adománylevelét nem semmisíthet meg, még a lévai magistrátus kedvéért sem, tehát Salló vidéke érdekeltsége lapokban közölt hírek által ne engedje magát félrevezettetni, mert Nagy-Sallónak V-ik Ferdinánd király adománylevele alapján 1846. ápril havától volt, van és lesz hetivásárja.*

Nagy Salló, 1895. július 10.

Juhász Pál.

* Nagy-Salló mezőváros lelkes polgárainak levelét adtuk szöszierint. — Tudomást szerettünk arról is, hogy Léva város tanácsa — mint a kormány hivatalos kimutatása szerint hetivásárokat tartására jogosultak névsorában N.-Salló város neve elő nem fordul — azon kéressel fordult Barsvármegye alispáni hivatalához, hogy miután a szomszédos vidék hetivásárjai kölcsönösen rontják egymást, s az itt is, ott is megkritkult városoknál első sorban a közönség vallja kárát, a mennyiben a szomszédos város hetivásár-tartási joggal nem bírna, hívassék fel hetivásárjainak beszüntetése végett.

Ez alapon az alispáni hivatal volt hivatva megítélni, vajjon Nagy-Salló bir-e joggal hetivásárokat tartásához vagy sem; s ha igen, a mi — Juhász ur közleménye szerint — minden kétségen felül áll, ugy Barsvármegye alispáni hivatalának, nem Nagy-Salló város közönségét, hanem Léva város tanácsát kellett volna értesíteni arról, hogy a szomszédos város hetivásár tartási-joga ellen táplált kételeve alaptalan. — De ugy látszik, az egy év előtt felterjesztett ügyet ily formában elintézni éppen most állott érdekében valakinek, aki a Garamvölgyét daralokra tépve látna legszívesebben, hogy erőnkben gyöngyülve, érdekeink védelmi harcában bomlott kéveként hulljunk szét. No már ezt meg nem éli a vármegye furberainak semmiféle nagymestere! — Ha azonban a látszat csal, s a hivatalos intézkedés minden czélzatoság nélkül történt ugy szívesen a napirendre térünk felelte. — Juhász Pál urnak pedig megnyugtatóra kijelentjük, hogy Léva város közönségének rokonszenve örök biztosítékul szolgálhat a testvéri jó egyetértésre, s ha a két város érdeke valaha összeütköznek, meglehet győződve arról, hogy városunk közönsége — a szeretet és egyetértés mérlegét venné igénybe az osztály-egyezségnél. Szerk.

Irodalom és művészet.

Száll az ige szájról szájra. Az egész országban mindenütt csak a „Röptében a Nagyvilág Körül” című amerikai díszműről beszélnek, mely ugy technikailag remek kivitele, mint egyes fényképeinek tisztasága, élethűsége és az egész műnek kaleidoszkopszerű változatossága által tényleg megérdemli az általános figyelmet. A vállalatból eddig négy füzet jelent meg. A hozzánk most be- küldött negyedik füzet a következő 16 fényképet tartalmaz: Rue de Rivoli, Párisban. — Shakespeare háza, Stratford-on Avon, Angolország. — Fingalbarlang, Skóthonban. — A királyi vár Stockholmban, Svédországban. — Mauzoleum Charlottenburgban, Berlin mellett. — Mer de Glace, Svájc. — A Colosseum külseje, Róma. — Firenze panorámája, Olaszország. — Maria de Padilla palotája, Alcazar, Sevilla, Spanyolország. — Palota és hárem Alexandriában, Egyptom. — Kashmir-völgy, India. — Aucklan kikötője, New Seeland. — Havana, Cuba. — Muir-Gletscher, Alaska. — Capitolium, Washingtonban. — New York és Brooklyn-híd Mindegyik kép rövid, érdekes magyarázó szöveggel van ellátva. — Az egész mű 256

változatosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizetni 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Előfizetéseket elfogad Nyitrai és Társaság könyvkereskedése Léván.

Nyári vasuti menetrend*)

Léva	ind.	5:15	9:40	4:40
Csata	érk.	6:47	11:13	6:25
„ indul Ipolyság felé	6:53	10:09	5:02	
„ Esztergom felé	7:07	11:18	6:50	
Ipolyság	érk.	8:40	11:51	6:37
B-Gyarmat	„	9:56	1:09	7:51
				gy. v. sz. v.
Párkány-Nána	„	8:00	12:12	7:48
„	ind.	8:16	12:35	7:55
Budapest	érk. sz. von.	10:55		
„	„ gy. von.	1:55	9:15	
Bécs	érk. gyors von.	12:45		
„	„ szem. von.	5:50		
			sz. v. gy. v. sz. v. gy.	
Budapest	ind.	7:30	9:20	2:20
„	„	8:00		
Bécs	„	11:00	9:00	9:35
„	„			
Párkány-Nána	„	5:45	9:00	4:00
Csata	érk.	6:41	9:56	4:56
Ipolyság	„	8:40	11:51	6:31
B-Gyarmat	„	9:58	1:09	7:51
Léva	„	8:30	11:47	6:49

*) A vastagabb betűvel jelzett szám az esti 6 óra-tól reggeli 5.59 perczig tartó időszakot jelenti.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos koczkázott, mintázottakat, damasztots a. t. (min egy 240 különböző minőség és 2000 min tázatban) s. a. t. **postabér és vámmen tesen a házhöz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvarszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt — kr, 6 frt. 20 Két szeres 5 frt 10 kr. 5 frt 20 kr. — Rozs 4 frt 95 kr. 5 frt 10 kr. Arpa 6 frt 20 kr. 6 frt 50 kr. — Kukoricza 6 frt 50 kr 7 frt — kr. Bab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Köles 4 frt 20 kr. 4 frt 60 kr.

28-ik szám.

H I R D E T É S E K.

Július 14.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül: bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társaságunk ad, ki levelbeli tudakozódásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Csinosan butorozott szoba

teljes kiszolgálással jutányos áron kiadó. Czím a kiadóhivatalban.

Egy jó karban lévő zongora

jutányos áron részletfizetésre is eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Nős, teljesen képzett sok évi szolgálatról tanuskudó kitűnő bizonyítványokkal rendelkező

KERTÉSZ

állandó skalmazást keres.

Szives ajánlatok **J. G.** czím alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Clayton Shuttleworth-féle 8 lóerejű

gőzcséplő garnitúra

kifogástalan állapotban, játányos áron eladó. — Fogler L.-nál, Léván.

BARKI havonként 150 — 200 frtot kereshet **ügynöki** állás elvállalása által. Ajánlatok „ABC” jel alatt **Schalek Henrik** hirdetési irodájába **Bécsbe** intézendők.

Kitűnő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvéreknél BÉCSBEN.

Teljesen használatra kész, csinos és a czélnak megfelelő 1/1 kilós dobozokban. **Linoleum padló zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad. Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel. Linoleum padló-zománcz, használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fényezés.**

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyáru üzletben.

5—10 forintot

kereshetnek **naponként** szolid és élelmes

ügynökök

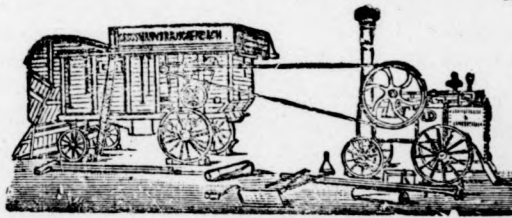
kik **magánfeleket** keresnek fel. Ajánlatok **Holland** czím alatt **Bécs** posterestáné intézendők.

Minden megrendelésnél kényelmes fizetési módzatok.

Összes gazdasági gépek elsőrangú minőségben.

Legjobbnek bevált rendszerű vetőgépek igen jutányos árak mellett.

Legjobb hírnevű magyar gyártmány.

Cséplési bizonyítványok minden vidékről ingyen.

Gőzcséplők.

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok. Az **összes** gazdasági gépeket tartalmazó **árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással** és tanácssal, **árak és feltételek** közlésével szívesen és **díjmentesen** szolgálunk.

ELSŐ MAGYAR

gazdasági gépgyár részvenytársulat BUDAPESTEN.

Képviselője: **Strasser Izidor** Léván **Ladányi-utca 245. házszám.**

Egy- és kétvasu (könnyű) aczélekek kiváló minőségben.

Minden hozzám intézett gazdasági gépekre vonatkozó **kérdésre** azonnal kimerítő **díjmentes felvilágosítás** adatik.

Nagy választék morzsolók, répvágók, daralók, szecskavágók, ugy kisebb, mint nagyobb gazdák számára.

Pályázati hirdetmény.

A Barsvármegyében rendszeresített **mezőgazdasági felügyelői állás** betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

A vármegye mezőgazdasági felügyelőjét a törvényhatósági bizottság választja, öt két évi próbaszolgálat sikeres betöltése után tisztében esetleg véglegesíti.

A mezőgazdasági felügyelő a törvényhatóság tisztviselője, ki a fegyelmi törvényjog hatálya alatt áll és a tisztviselői nyugdíj intézet tagja.

A mezőgazdasági felügyelőnek az 1883. évi I. t.-cz 1. szakaszában előírt követelményeken felül gazdasági akadémiai elméleti és gazdasági gyakorlati szakképzettséggel kell bírnia.

A mezőgazdasági felügyelő javadalmazása 1200 frt. fizetés 600 frt. utiátalány és 200 frt lakbérilletmény.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy **kellőleg felszerelt kérvényeiket** folyó évi **augusztus hó 1-ig** hozzám mulatlanul betérjesszék.

Ar.-Maróth, 1895. július hó 8-án.

garamveszelei Kazy János,

cs. és kir. kamarás, Barsvármegye főispánja, a mezőgazdasági bizottság elnöke.

395/1895 sz.

Barsvármegye közigazgatási bizottságától.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter folyó évi április hó 18-án 24108. szám alatt kelt rendeletével ezen bizottság 1894. évi május hó 15. napján tartott ülésében 422. sz. a. kelt határozatát, melyszerint a Kőrömczébánya város területén átvonuló uton s az azon létező műtárgyakon **Kőrömczébánya város közönsége által gyakorolt ut- és hidvám szedési jogot** az 1890.

évi I. t.-cz. 92. § a alapján igazoltnak monotta ki, tudomásul vette s az ezen vámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzatot megállapította.

A közigazgatási bizottság ezen miniszteri rendeletnek tudomásul vétele mellett a következő hirdetményt adja ki:

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi április hó 18-án 24108. sz. a. kelt rendeletével Barsvármegye közigazgatási bizottságának 1894. évi május hó 15. napján tartott ülésében 422. sz. a. hozott határozatát, melyben a gr.-szekes-turóc-szt.-mártoni törvényhatósági közutnak Kőrömczébánya városon átvonuló 128+66-141.00 szelvény (hectométer közötti) és a vonatott helyszínrajzban veres tengely vonallal feltüntetett szakaszán, továbbá az azon fenálló külön részletrajzokon kitüntetett 31. 32. 33. 34. és 35. számú és a műszaki leírásban körülírt műtárgyakon Kőrömczébánya város közönsége által gyakorolt ut- és hidvám szedési jogot az 1890. évi I. törvény-cikk 92. § a értelmében igazoltnak monotta ki, indokaiból tudomásul vette.

A jelen vámszedési jognál alkalmazandó vámdíjszabályzatot, a város kérelméhez s a bizottságnak javaslatához képest a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg következőleg állapította meg:

Ut és hidvám szabályzat.

I.

1. Üres taliga után 2 kr. (4 fillér.) 2. Megrakott egy kerekű taliga után 3 kr. (6 fillér.) 3. Megrakott két kerekű taliga után 4 kr. (8 fillér.) 4. Megrakott marha után darabonként 4 kr. (8 fillér.) 5. Üres szekér után 3 kr. (6 fillér.) 6. Megrakott fuvaros és parasztszekerek és kocsik után: a) ha egy fogatu 3 kr. (6 fillér.) b) ha két fogatu 4 kr. (8 fillér.) c) ha több fogatu 6 kr. (12 fillér.) 7. Ezekben felül fuvaros és parasztszekereknél, vagy kocsiknál a vonó marha minden darabja után 4 kr. (8 fillér.) 8. Minden darab hajtott szarvasmarha, ló, szamar, öszvér, vagy disznó után 2 kr. (4 fillér.) 9. Minden darab hajtott bárány, juh, kecske, borju, malacz, vagy csikó után 1 kr. (2 fillér.)

Jegyzet.

1. A vámot nem a tehertől, hanem a marhák száma és a járművek után kell fizetni; kisebb marháét, mint a borju, malacz, bárány, juh, kecske és csikó, ha kocsin, vagy szekéren hozatnak, vámot fizetni nem kell, habár különben azok, ha hajtátnának, vámmilleték alá esnének is.

2. A vámot csak egyszer kell megfizetni. és pedig mindenkor a külső vámvonalnál a bejövet alkalmával — a városbeli kimenetkor vámot szedni nem szabad, ha beigazoltatik, hogy jövetkor az ut- és hidvám díj már megfizetett.

II. Vámmentesek.

Az 1890. I. t.-cz. 99. §-ban 1—21 pontok alatt felsorolt vámmentesek ezen vámszedésnél is érvényesítendők s ezeken kívül még vámmentesek a következők:

1. A táviradi küldönczök szállító fogatok s állatok.
 2. Az állami adót szállító községi előjárókat szállító fogatok s állatok, midőn az előjárók ily minőségben működnek.
 3. A községi előjárók fogatai és állatai, midőn sorshuzás, vagy ellenőrzési szemle céljából utaznak.
 4. A város saját fogatai általában.
 5. Minden körmöczi lakos saját fogatai és marhái tekintetében.
 6. Idegen fuvarosok, ha a város, mint erkölcsi testület, vagy hatóság, továbbá a helybeli róm. kath. plebánia, vagy a helybeli ág. hitv. evang. lelkész részén, vagy ha a helybeli izr. hitközség, mint jogi személy számára bármít szállítanak.
 7. Ugyancsak idegen fuvarosok, ha Kőrömczébánya területén a városi lakosságának saját természetűeit szállítják.
 8. A városból kiszállított trágya, hó és szemét fuvarosok általában.
 9. Azon fuvarok, melyek a körmöczbányai vasuti állomástól lisztet, gabonát, kukoriczát, vagy hüvelyes veteményt a város területére szállítanak, ha a rakomány után beviteli illeték fizetettik.
- Mindazoknak, a kik az 1890. I. t.-cz. 99. §-ának 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 15. s 20. pontja alapján a fennebbiek szerint vámmentesek, valamint a fennebb 1—3. pont alatt felsorolt vámmenteseknek a mennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna, megfelelő igazolvánnyal kell bírnok az 5. 6. és

7. pont alatti mentések igazolására pedig az írásbeli megbízás szolgál.

III.

Vámtulajdonosnak a vámszedés gyakorlataival járó felelőséget, kötelességeit s feladatát a következőkben határozta meg.

1. Az engedélyes az 1890. I. t.-cz.-ben foglalt határozatok szerint s büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologért a kire s a melyre a fentebbi vámdíjszabályzatban fizetési kötelezettség nincs megállapítva, ugy szintén azoktól sem, a kik vámmentesek sem pénzt, sem pénzürtéket nem követelhet s nem fogadhat el.

2. Az 1890. évi I. t.-cz. értelmében köteles az engedélyes a vámtárgyat megfelelő és állandó jó karban tartani, szükség esetén újból előállítani, ellenkező esetben ellene az idézett törvény rendelkezései fognak alkalmaztatni.

3. Köteles a vámtulajdonos a vámtárgy jó karbanvaló fentartása által a közforgalom érdekeit biztosítani s a közbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A vámdíjtételek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890. évi I. t.-cz. 85. §-a értelmében, több mint a mennyi szükséges, mely részben a törvény 102. §-ában megjelölt hatóság kívánatára a vámtulajdonos a szükséges adatokat előterjeszteni köteles.

A vámtulajdonos mindent, a mit az 1890. I. t.-cz. s annak alapján a kereskedelemügyi miniszter rendel, esetleg a mennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna rendbüntetésnek (mely azonban esetenként 100 frtnál nagyobb nem lehet) terhe alatt foganatosítani tartozik.

5. A belölyő vámjövedelem másra, mint a vámtárgy fentartására és helyreállítására, vagy esetleg újból való előállításának költségeire nem fordítható, miert is a vámvételekről és kiadásokról számadás vezetendő s az a vármegye közönségének törvényszerű tárgyalás végett minden évben bemutatandó.

6. Az 1890. I. t.-cz.-nek a vámkra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámrá is kiterjed.

Kelt Barsvármegye közigazgatási bizottságának 1895. évi június hó 11-én tartott havi rendes üléséből

garamveszelei Kazy János,
cs. és kir. kamarás, főispán elnök.

A kárpáti kasza (a „Kaszás“ védjeggyel.) a legjobb kasza a világon.

Kemény, szívós, csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet vele dolgozni és egyetlen kaszkó fenéssel 20—150 lépésnyire lehet vele kaszálni még a legsűrűbb és a legkeményebb hegyi fűben is. A „kárpáti“ kaszát különben egész Magyarországon már mult évről, mint a legkitünőbbet ismerik és szó nélkül visszaveszem attól, a kit nem elégitene ki.

A valódi kárpáti kasza a „Kaszás“ védjeggyel egyedül csakis alulírott czégnél kapható. — Árak a következők:

A kárpáti kasza hossza a könyökkel együtt czentiméterekben	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként, krajczárban	70	80	90	100	110	120	130	145	160
Egy kilós postacsomagba elfér darab	14	13	11	10	9	8	7	6	6

A ki egy postacsomaggal rendel, bérmentve kapja. A ki pedig 3 postacsomaggal rendel egyszerre, azonkívül egy kaszát is kap ingyen ráadásul.

1 drb kárpáti kaszkó (fenőkö) I-ső rendű 15 kr., 1 drb kárpáti kaszkó II-od rendű 10 kr.

1 kalapáló készlet üllő és kalapács angol aczélból 75 kr.

Mauthner Ödön magkereskedése, Budapest, Andrassy-út 23. szám.

P S E R H O F E R J-féle GYÓGYSZERTÁR.

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. sz. a. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacscok, ezelt általános labdacscok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacscok csodás hatásuka ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacscok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család melyben ezen kitünő háziszserből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacscok háziszserül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértululások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacscok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. A számtalan hálaíratból, melyet e labdacscok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészséggük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacscokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön fölülmutatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csoda hatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal,

Hrasche, Földnik mellett, 1877. szept. 12. én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra-vegnél labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdacscok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban, már életét is megunta melyről egyéb-ként le is mondtott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinztell Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én

Tekintete ur! Alulírott ismételen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacscok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legméslegben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tisztelettel ajánlására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf Kolbach mellett, Szilézia, 1888. október 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldjön sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos

labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem 5 éven át gyötört, megszaadaltam. Ezen labdacscok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacscok csakis a Pserhofer J.-féle az „Arany-bírodalmi almához“ ezimzett gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacscot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül, bérmentelen utánvételi küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetük el.

Az ősszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. — Kaphatók Török József gyógyszerárban, Budapestben.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacscok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak, ennek következtében kerétek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacscok követelmel és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használatai utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben van ellátva.

Bernhardi alpesi növény-liqueur Bernhard W. O.-tól. Brequenzben 1 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatás legjobban szer, minden köszvényes és csuzos bajok u. m. gerinc-agy bántalom, tag szaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülszaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannonchinin hajkenőcs Pserhofer J.-tól. Ekeval hosszu sora óta véle-mennyi bajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elégásan k állított nagy szelencével 5 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál ujjkancz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. Egy tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-tól. Sok, év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitünő háziszser, hurut redtség, görös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai cseppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszser. Egy üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörös, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Angol esodabalszam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitünő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer. gyomorhurut és minden rendetlen emésztésből származó bajok 1 csomag 1 frt.

Mia-poko, kitünő szer egyoldalú főfájás és fogfájás és rheum tismus stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményekben kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netün levők gyorsan és olcsón megszerzethetnek. — Postai megrendelésnek a leggyorsabban eszközöltetnek, a pénzüsszeg előre küldetik, nagyobb megrendések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az ősszeg előre beérkezik, mely esetben a póttaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Pályázat.

A Bars- és Hontvármegye területén hivatalból alakított körjegyzőségi csoportokhoz tartozó községek előljáróságai által ezen pénzügyigazgatóság kijelölése és rendelkezései alapján felfogadandó több köradó végrehajtóra van szükség.

Az alkalmazott köradó végrehajtók 3 frt napidíjban részesülnek, végrehajtási eljárásához szükségelt fuvar, pedig a községek által természetben és ingyen kiállítatik, esetleg kilométerenként 17²/₁₀ krral felszámítható.

A tényleg érdembe hozott intézményeknek pontos kiszolgáltatásáról gondoskodva van.

Felhívtnak tehát mindazok, kik e minőségben magukat alkalmaztatni kívánják, hogy erkölcsi magaviseletüket, végzett tanulmányaikat, nyelvismeretüket, eddigi foglalkozásukat, valamint a végrehajtási eljárásban való jártasságukat igazoló okmányokkal felterelt kérvényüket ezen pénzügyigazgatóságnál **legkésőbb folyó évi júli hó 25-ig** nyújtsák be.

Felszereletlen folyamodványok tekintetbe nem vehetők.

A felfogadott végrehajtók működése részben folyó évi augusztus, részben szeptember havában veszi kezdetét.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.

Léván, 1895. évi júni. hó 15-én

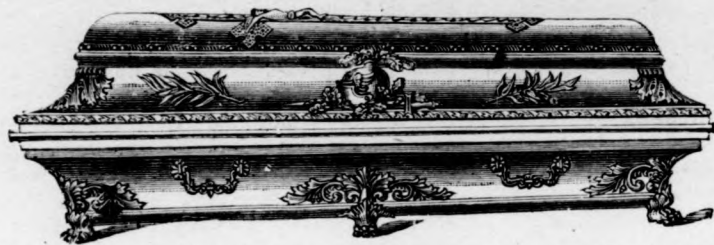
Kondé.

Bars- és Hontmegye részére

ÉRCZKOPORSÓ FŐRAKTÁR KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN

BESCHORNER A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar, német, francia, olasz- és orosz szabadalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a huliák szállításához, leginkább

legmentességük miatt, mi által az ártalmas légszész (hullaméreg) kigőzölgesét akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olesósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyisintén siremekek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

MINEK PESTRE!? MINEK BÉCSBE!?

MIKOR NÁLAM MINDEN ELŐPÉNZ nélkül

50 krajczáros részletfizetésre HOWE, ADRIA, ANKER, SINGER, WEHLER-WILSON

RINGSCHIFF

VARRÓGÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer gépeket ajánlok

30 forintért

Használt gépek becseréltetnek, vagy igazíttatnak jutányos áron Géptük, részek és csónak raktáron mindig található.

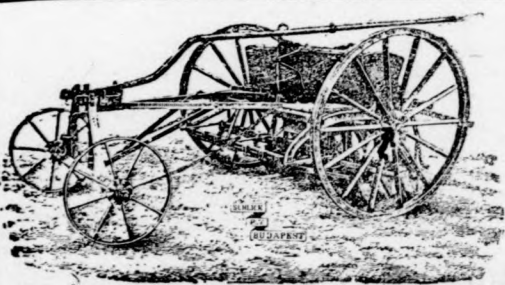
FISCHER MIKSA kereskedése Léván.

SCHLICK-fele

vasöntöde és gépgyár-rész-venytársaság BUDAPESTEN

Gyár és irodák: VI. ker., külső-váci ut 29-35. Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. sz.

Gőz- és járgány eséplő-készületek, számos első díjjal kitünt. SCHLICK-fele szab. 2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egytetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-fele egyvasu ekék, talajmivelő eszközök

valamint Schlick-fele szab. „Haladás” sorhivatógépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók. Örlőmalmok és mindenemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekövítő és marokrakó aratógépek és fűkaszálgépek szállítható mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Jutányos árak.

➔ Árjegyzékek ingyen és bérmentve. ➔

A t. cz. szülők szives figyelmébe!

ROSZULEGH ETELKA

intézettulajdonos és igazgató, a mélyen tisztelt szülőknek, gyámoknak és a neve lésség iránt érdeklődő t. cz. közönségnek szives figyelmébe ajánlja a

POZSONYBAN, (Vásártér, 46. szám alatt)

tulajdonában levő s a nagyméltósága vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszteriumtól engedélyezett hatosztályú elemi iskolából. két felső osztályból, ipar-tanuloműhelyből és ismételőiskolából álló leánynevelő- és tanítóintézetét — A beiratás augusztus hó 25 én, az iskolai év pedig szeptember hó 4 én kezdődik. — Felvételre számíthat minden hat éves és idő-ebb gyermek, mint bennlakó, felkosztos, vagy bejáró. — A bennlakó növendékek teljes ellátásért az iskolapénzen kívül, egy iskolai évre 300 frot fizetnek. — A beiratási díj, az egész iskolai évre, bennlakó növendékeknek 5 frt. bejáróknál 2 frt 50 kr. — Az iskolapénz az I és II osztályban havonként 3 frt., a III. és IV osztályban 4 frt., az V. és VI. osztályban 5 frt., a két felső osztályban 6 frt., az ipar- és ismételő iskolában 5 frt. Ertesítővel vagy szükséges felvilágosítással szivesen szolgál az intézet igazgató tulajdonosa.

JÓ SZERSZÁM FELE MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szezsám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.
Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:	Raktárt tart:
GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZŐKŐKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKAL KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.	KERAMIT-LAPOK KELHEBIMI-LAPOK METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KŐFEDELÉPÉP, TŰZÁLLÓ TÉGLAK, KÉMENY-RAKVÁ- NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Kotzó Pál
gépészmérnök
Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt
Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gőzcséplőkészleteket, hosszú szalmarözkkel, alsó szelelővel és rendkiv. nagy elültető rostákkal, árpahajzóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat
Továbbá R. Garrett & Sons felülmúlhatlan 40% tüzelőanyag megtakarító **Compound gőzmozgonyokat**
legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai kévekövítő aratógépeket Eredeti amerikai szénagyújtót 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúdda, Sorvető- és szóróvető gépeket és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket
Jutányos árak! — Kedvező feltételek!
➔ Vidéki ügynökök kerestetnek. ➔

Szabadalmazott valódi „SINGER” és valódi „HOWE” családi és iparos varrógépek gen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre:

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal	40.—	36.—
Nagy Singer 4 es iparosnak állvánnyal	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állvánnyal	33.—	27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek	44.—	38.—
Ringschiff iparos varrógép	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5% al olcsóbb

A valódi SINGER és HOWE gépeknek egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván Géptük, részek és csónak olcsón.